

Socialförvaltningen
Tjänsteskrivelse till Socialnämnden

Datum:
2022-02-09

Diarienummer:
SCN-2022-00063

Handläggare:
Elisabeth Karlsson

Årsbokslut och uppföljning internkontroll 2021

Förslag till beslut

Socialnämnden beslutar

1. **att** godkänna nämndens ekonomiska årsbokslut 2021,
2. **att** godkänna nämndens sammanställda analys 2021,
3. **att** godkänna uppföljning av kommunfullmäktiges mål och uppdrag samt nämndens åtgärder 2021,
4. **att** godkänna uppföljning av nämndens internkontrollplan 2021, samt
5. **att** överlämna det ekonomiska årsbokslutet och övrig uppföljning till kommunstyrelsen.

Ärendet

Socialnämnden redovisar uppföljning av verksamhetsplan och ekonomiskt bokslut, samt internkontrollplan för 2021. Nämndens ekonomiska resultat är ett underskott på 33 miljoner kronor. Nettokostnaden är 843 miljoner kronor i jämförelse med budget 811 miljoner kronor. Barn- och ungdomsvården uppvisar den största avvikelsen mot budget. Nämndens resultat har en positiv avvikelse på 4 miljoner kronor jämfört med helårsprognosen som sammanställdes i september. Nämnden bedömer att den i hög grad uppnått det den planerat för att bidra till kommunfullmäktiges inriktningsmål för åtta av inriktningsmålen, men för inriktningsmålet om jämställd och hållbar ekonomi är nämndens bedömning att målet endast nås delvis. Socialnämnden redovisar vidare uppföljning av internkontroll 2021.

Beredning

Ärendet har beretts av socialförvaltningen tillsammans med KLK ekonomistab.

Föredragning

Analys av ekonomiskt utfall

Nämndens resultat för 2021 är ett underskott på 33 miljoner kronor. Nettokostnaden är 844 miljoner kronor, jämfört med budget 811 miljoner kronor. Barn och ungdomsvården har en negativ avvikelse på 49 miljoner kronor jämfört med budget. Verksamheten tar emot ett högt inflöde av ärenden och har höga volymer av insatser. Förvaltningen utvecklar och förbättrar uppföljning och utvärdering av insatser.

Missbrukarvård och övrig vård för vuxna har en positiv avvikelse på 9,5 miljoner kronor jämfört med budget. Missbrukarvården har en hög nivå insatser för målgruppen och en hög grad av komplicerande ärenden. Övrig vård för vuxna har en negativ avvikelse på insatskostnader, verksamheten jobbar mer med förbyggande verksamhet och placeringar i jourlägenheter istället för placeringar i skyddat boende. Verksamhet flyktningmottagande har en positiv avvikelse jämfört med budget på 7,5 miljoner kronor.

Nämndens resultat har en positiv avvikelse på 4 miljoner kronor jämfört med helårsprognosen som sammanställs i september. Lägre insatskostnader och vakanta tjänster har bidragit till förbättrat resultat.

Verksamhetsboks slut

Nämnden bedömer att den i hög grad uppnått det den planerat för att bidra till kommunfullmäktiges inriktningsmål för åtta av inriktningsmålen. För ett av inriktningsmålen är nämndens bedömning att nämnden enbart uppnått delar av det den planerat för att bidra till inriktningsmålet. Detta gäller inriktningsmålet om att Uppsala kommun ska ha en jämställd och hållbara ekonomi. Nämnden har genomfört åtgärder för att uppnå högre kostnadseffektivitet, men samtidigt visar det ekonomiska resultatet underskott för helåret 2021.

Internkontroll

Socialnämndens internkontrollplan för 2021 har delrapporterats i juni och i september. Sammanlagt har nämnden 21 kontrollmoment som kontrollerats under året. Uppföljning av internkontrollplan visar att granskning är genomförd med anmärkning för två kontrollmoment, för tio kontrollmoment visar granskningen mindre anmärkningar och för nio kontrollmoment visar granskningen inga anmärkningar. Åtgärder vidtas i de fall där anmärkning förekommer och kontrollmoment med anmärkning kvarstår i internkontrollplanen för 2022.

Ekonomiska konsekvenser

Ärendet medför inga ekonomiska konsekvenser.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2022-02-07

Bilaga 1: Analys av ekonomiskt utfall

Bilaga 2: Uppföljning av verksamhetsplan – årsbokslut 2021

Bilaga 3: Socialnämndens sammanställda analys inför årsredovisning

Bilaga 4: Uppföljning av internkontrollplan 2021

Bilaga 5: Nyckeltal IFO

Bilaga 6: Kommunalt finansierad verksamhet 2021

Socialförvaltningen

Tomas Odin

Förvaltningsdirektör

Socialförvaltningen
Tjänsteskrivelse till socialnämnden

Datum:
2022-01-28

Diarienummer:
SCN-2021-00107

Handläggare:
Magnus Bergmark

Bokslut 2021

Socialnämnden				
Belopp i miljoner kronor	Kommunbidrag 2021	Resultat		
		Bokslut 2021	Bokslut 2020	Helårsprognos 202108
Politisk verksamhet	5	-1	0	-1
Missbrukarvård och övrig vård för vuxna	205	10	-4	6
Barn- och ungdomsvård	573	-49	-51	-52
Familjerätt och familjerådgivning	19	0	1	0
Flyktingmottagande	10	7	9	10
Övriga verksamheter	0	0	0	0
Nämnden totalt	811	-33	-45	-37

	KF-budget 2021	Bokslut 2021	Bokslut 2020	Helårsprognos 202108
Investeringar	2	1	0	2

Nämndens analys - sammanfattning

Socialnämnden har ett negativt resultat på 33,0 miljoner kronor.

Resultatet har en positiv avvikelse jämfört med prognosen på 3,7 miljoner kronor och är en resultatförbättring jämfört med föregående år på 12 miljoner kronor.

Barn och ungdomsvården har den största ekonomiska utmaningen att nå budget i balans. Verksamheten har en negativ avvikelse jämfört med budget på 48,9 mnkr. Behovet av vård utanför eget hem är fortsatt stort och placeringar i familjehem ligger på en hög nivå. Antalet vårddygn på HVB visar på en nedgång under året, behovet av placeringar inom SiS sjunkit. Behov finns där barn utsätts för våld och hedersrelaterade problem, samt att föräldrar brister i omsorg på grund av psykisk ohälsa och missbruk

Missbrukarvården och övrig vård för vuxna har en positiv avvikelse jämfört med budget på 9,5 mnkr. Insatskostnader för missbrukarvård och övrig vård för vuxna har en

negativ avvikelse jämfört med budget, men personal-, lokal- och andra övriga kostnader är lägre.

Verksamhet flyktingmottagande som avser ensamkommande barn och ungdomar har ett positivt resultat på 7,5 miljoner kronor. Ett fåtal barn och ungdomar är aktuella inom verksamheten. Nya ansökningar ligger på en låg nivå och fler ungdomar har fått svenskt medborgarskap och ingår i barn och ungdomsvården istället.

Effekter av covid -19

Beläggningsgrad och kapacitet inom egen regi har periodvis påverkats av covid-19, vid tillfällen då misstanke om smitta har funnits hos medarbetare eller klienter. Gruppverksamheter inom öppenvården har påverkats och då man i perioder minskat antalet deltagare i grupperna.

Pandemin har framförallt ställt krav på förändrat arbetsätt med hemarbete där det har varit möjligt, digitala möten och telefonkontakt i stället för fysiska möten. I verksamheter där hemarbete inte har varit möjligt har det varit stora utmaningar att hålla avstånd och följa restriktioner i övrigt. Under förutsättningar har det fungerat väl. Mötesstruktur och utbildningar har reviderats och genomförs digitalt (chefsmöten, dialogdagar, ledningsgrupper m.m.)

Ekonomisk påverkan har varit marginell vid de tillfälliga kapacitetsförändringarna som har uppstått. Sjuklön har kompenseras av statlig ersättning vid sjukskrivningar, den ekonomiska effekten har därför varit marginell vid sjukfrånvaro.

Det finns anledning att tro att pandemin har påverkat samhället vilket lett till ett förändrat behov av stöd och skydd från socialtjänsten. Direkta effekter av covid-19 på insatser och kostnader är svåra att bedöma, men kan ha påverkat det ökade behovet av familjehemsplaceringar för tex våldsärenden. Pandemins påverkan kommer att utvärderas över tid.

Resultat per verksamhet

Politisk verksamhet

Politiskverksamhet, mnkr				
	Utfall 2021	Budget 2021	Prognos 2021	Utfall 2020
110 Nämnd- och styrelseverksamhet	-3,3	-3,3	-3,3	-3,2
140 Övrig politisk verksamhet	-2,1	-1,4	-2,1	-2,0
Nettokostnad	-5,4	-4,7	-5,4	-5,1
Kommunbidrag	4,7	4,7	4,7	4,7
Resultat Politiskverksamhet	-0,6	0,0	-0,7	-0,4

Politisk verksamhet består av nämndens arbete samt utfört arbete av utskottssekreterare och nämndsekreterare. Verksamheten har ett underskott på 0,6 miljoner kronor. Nettokostnaden för verksamheten är 5,4 miljoner kronor.

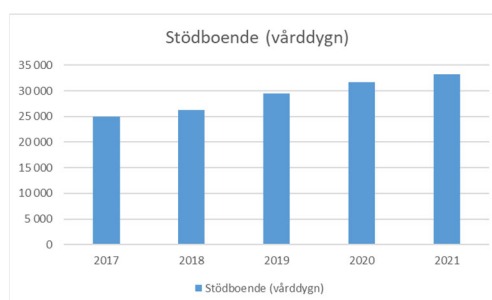
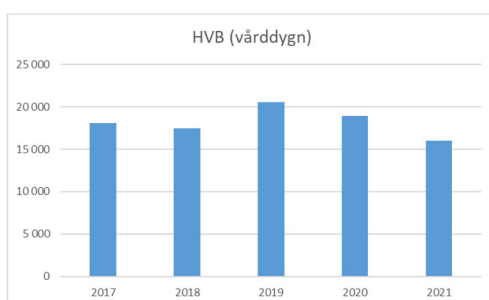
Missbrukarvård och övrig vård för vuxna

Missbrukarvård och övrig vård för vuxna, mnkr				
	Utfall 2021	Budget 2021	Prognos 2021	Utfall 2020
571 Missbrukarvård	-124,6	-130,6	-124,5	-129,1
572 Övrig vård för vuxna	-70,7	-74,2	-74,8	-78,4
Nettokostnad	-195	-205	-199	-207
Kommunbidrag	205	205	205	204
Resultat Missbrukarvård och övrig vård för vuxna	9,5	0,0	5,7	-3,6

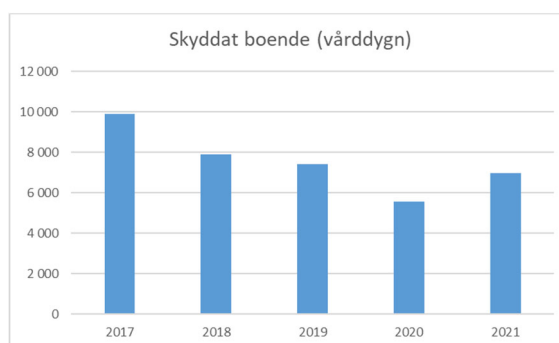
Missbrukarvård och övrig vård för vuxna har ett positivt resultat på 9,5 miljoner kronor. Nettokostnaden är 195 miljoner kronor 2021.

Nivån på antalet placeringar i HVB är lägre än föregående år, antalet vård dygn har minskat med 15% jämfört med 2020. Antalet vård dygn på HVB är på lägsta nivå jämfört med de fem senaste åren. Antalet placeringar på stödboende har ökat med 5% jämfört med 2020 och ligger på en högsta nivå jämfört med de fem senaste åren.

Insatskostnaden för missbrukarvård har en negativ avvikelse jämfört med budget på 2,0 miljoner kronor, men har en lägre kostnad jämfört med 2020 på 2,3 miljoner kronor. Verksamheten arbetar kontinuerligt med att utveckla effektiva vårdkedjor för att nå budget i balans. Klienter som har haft placering på HVB och stödboende kan flytta till egna lägenheter med stöttning av ett stödteam. En utökning av den egna öppenvården har skett under året för att underlätta insatser i god tid och förbättra vårdkedjan.

Antalet vårddyggn för skyddat boende har ökat med 26% under 2021 jämfört med 2020. Insatskostnaden för skyddat boende har en negativ avvikelse på 3,4 miljoner kronor jämfört med budget. Under hela året har det varit ett mycket högt tryck på enheten Nexus jourmottagning. Skyddsplaceringar har behövt göras på såväl boende inom egen regi som externa alternativ. Ett nytecknat ramavtalet för målgruppen har bidragit till lägre månadskostnader för externa placeringar. Nexus arbetar med att minimera tiden vid skyddat boende och söker andra alternativ som tillgodoser tillräckligt skydd. Jourlägenheter är ett alternativ, vilket både är mindre kostsamt och bättre för utsatt person och barn.

Insatskostnad: Missbrukarvård och övrig vård för vuxna, mnkr				
	Utfall helår 2021	Budget helår 2021	Prognos helår 2021	Utfall helår 2020
571 Missbrukarvård	-95,1	-93,2	-94,4	-97,4
572 Övrig vård för vuxna	-20,8	-15,5	-20,8	-14,6
Alla verksamheter	-115,9	-108,7	-115,1	-112,0

Insatskostnaden är totalt 115,9 miljoner kronor, en negativ avvikelse jämfört med budget på 7,2 miljoner kronor.

Nämnden har inrättat en avhopparverksamhet, som driver ett aktivt arbete för att möta upp de människor som vill lämna en kriminell livsstil. Det är både inom myndighetsutövningen och genom ett insatsteam på fält som arbetet sker. De framgångsfaktorer som identifierats i arbetet med att utveckla en avhopparverksamhet är god samverkan mellan olika aktörer, samt en tydlig definition av målgruppen. Flertalet olika tvärfunktionella arbetsgrupper har under året utvecklat former för fortsatt arbete och samverkan mellan aktörer och myndigheter. Ett flertal individärenden har aktualiserats hos avhopparverksamheten under året. Det ger ökade kostnader på kort sikt men en stor samhällsbesparing på lång sikt. Avhopparverksamhetens samordnade roll har fungerat väl och överlag så fungerar den interna samverkan inom kommunen och socialtjänsten bra, även den externa samverkan med polis och kriminalvård.

Övergripande har missbrukarvård och vård för övriga vuxna under året haft lägre personalkostnader beroende på vakanta tjänster inom ett flertal enheter. Lägre lokalhyror, återställningskostnad för avvecklade lokaler och övriga materialkostnader har också bidragit till positivt resultat.

Socialjouren har en positiv avvikelse på 1,4 miljoner kronor och Boendeenheten har en positiv avvikelse på 1,9 miljoner kronor jämfört med budget.

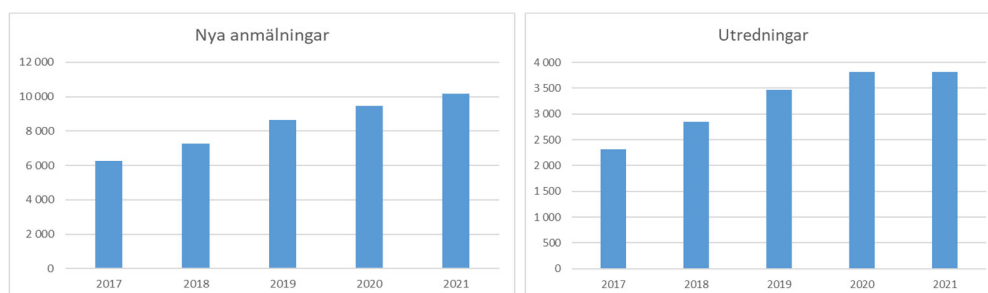
Arbetet med våld i nära relation, EU-medborgare och föreningsbidrag följer budget.

Barn och ungdomsvård

Barn och ungdomsvård, mnkr				
	Utfall 2021	Budget 2021	Prognos 2021	Utfall 2020
5731 HVB-vård barn och ungdom	-222,4	-206,6	-215,8	-231,6
5732 - Familjehemsvård barn och ungdom	-210,2	-171,1	-215,7	-183,3
5733 - Individuell behovsprövad öppenvård	-161,0	-163,5	-160,1	-157,4
5739 - Råd och stöd barn och ungdom	-28,1	-31,6	-32,7	-23,7
Nettokostnad	-621,7	-572,7	-624,2	-596,0
Kommunbidrag	572,7	572,7	572,7	545,1
Resultat Barn och ungdomsvård	-49,0	0,0	-51,5	-50,9

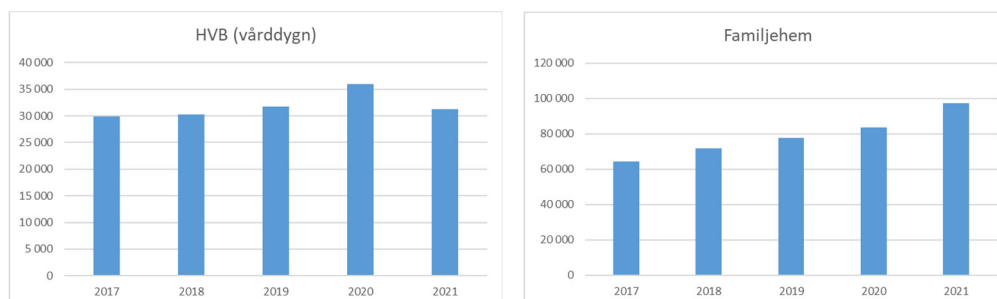
Verksamhet Barn och ungdomsvård har ett underskott på 49,0 miljoner kronor. Nettokostnaden för Barn och ungdomsvården är 621,7 miljoner kronor.

Verksamheten hanterar en stor volym av ärenden och antalet orosanmälningar är sammanlagt 7,0 % högre jämfört föregående år. Antalet öppnade utredningar är ackumulerat på samma nivå som 2020. Antalet unika barn och ungdomar som aktuella med en orosanmälan uppgick till 4 781 och är en ökning med 2% jämfört med 2020.

Inflöde barn och ungdomsvård	2017	2018	2019	2020	2021
Nya anmälningar	6 254	7 256	8 636	9 481	10 164
Unika barn och unga (av nya anmälningar)	3 553	3 956	4 260	4 673	4 781
Öppnade utredningar	2 316	2 849	3 472	3 809	3 809
Anmälan per unik barn & ungdom	1,8	1,8	2,0	2,0	2,1

Behovet av vård utanför eget hem är fortsatt stort, sammanlagt har antalet vårddygn inom HVB, stödboende och jour- och familjehem ökat med 5% jämfört med 2020. Antalet HVB dygn är 13% lägre jämfört med 2020 och antalet vårddygn inom familjehem är 27% högre jämfört med 2020.

Insatskostnad: Barn och ungdom, mnkr				
	Utfall helår 2021	Budget helår 2021	Prognos helår 2021	Utfall helår 2020
5731 - HVB-vård för barn och unga	-187	-165	-187	-203
5732 - Familjehemsvård barn/ungdom	-143	-107	-147	-122
5733 - Individuellt behovsprövad öppen vård barn och unga	-83	-84	-87	-93
5739 - Råd och stöd barn och unga	-25	-31	-28	-19
Alla verksamheter	-439	-387	-449	-438

Insatskostnaden är 439 miljoner kronor, det är en negativ avvikelse jämfört med budget på 52 miljoner kronor.

Det har under året varit ett ökat behov av placering i jour- och familjehem utifrån problematik där barn utsätts för våld och hedersrelaterade problem, samt att föräldrar brister i omsorg på grund av psykisk ohälsa och missbruk.

Trygghetssatsningen har gett effekt genom en snabb omställning inom verksamheten. Ett utvecklat samarbete med polis och ungdomsjour har lett till att fler barn och ungdomar kan upptäckas tidigare med normbrytande beteende och åtgärder har kunnat sättas in snabbare. Målgruppen är ungdomar i riskzonen för kriminalitet och grovt kriminella. Det har resulterat i ökade kostnader för enheten som arbetar med denna målgrupp genom ett flertal placeringar i HVB.

Under året har även en satsning på hedersrelaterat våld och förtryck genomförts, genom att inrätta ett HRV-team. Det ska öka kompetensen och förbättra handläggningen för målgruppen.

Ett intensivt arbete och ökat fokus har lett till att vårdnadsöverflyttning ständigt ökar, viket minskar volymen på familjehemsplaceringar. Även om kostnader för dessa kommer att kvarstå, så minskar handläggningskostnader och arvudet är lägre än konsulentstött familjehemsvård. Det skapar också trygghet för barnen som vet att de kommer växa upp i detta hem.

Barn och ungdomsvården inom egen regi fortsätter samordna öppenvården med fokus på att skapa rätt insats för de behov som finns. Det är även fokus på att tillgänglig kapacitet nyttjas där behovet är som störst. Under hösten utökades öppenvården inom intensivt familjearbete (IHF) på Eksätra HVB. Det görs för att minska externa köp samt ge en bättre kvalitet och uppföljning. Insatsen Tryggare barn har också utökats i egen regi. Det utförs för att behovet av behandling till familjer där det förekommer våld eller kränkning av barn ska tillgodoses. Den egna regin arbetar tillsammans med myndighetsutövningen för att hitta lösningar som kan minska akuta placeringar i jour- och familjehem. Det kan ske ihop med familj och nätverk eller genom att arbeta med familjen för en bättre vårdkedja. Verksamhetens egna HVB arbetar aktivt med att utnyttja den kapacitet som finns genom att hålla en hög beläggningsgrad.

Inrättande av en ny enhet Fenix under föregående år har gett resultat. Genom fokuserat arbete med målgruppen ungdomar i riskzonen för kriminalitet och grovt kriminella så har fler ungdomar och familjer fått stöd av socialtjänsten i att bryta den negativa utvecklingen. Det har lett till ökat behov av att placera ungdomar i HVB för denna målgrupp.

Familjerätt och familjerådgivning

Familjerätt och familjerådgivning, mnkr				
	Utfall 2021	Budget 2021	Prognos 2021	Utfall 2020
581 Familjerådgivning	-3,3	-3,3	-3,4	-3,2
589 Familjerätt	-15,7	-15,6	-15,9	-14,9
Nettokostnad	-19,0	-18,9	-19,2	-18,2
Kommunbidrag	18,9	18,9	18,9	19,0
Resultat Familjerätt och familjerådgivning	-0,1	0,0	-0,4	0,8

Resultatet för Familjerätt och familjerådgivning ligger på budgeterade nivå. Verksamhetens nettokostnad är 19,0 miljoner kronor.

Antalet ärenden och kostnader för umgängesstöd är lägre än både budget och tidigare år, det är delvis en effekt av pågående pandemin.

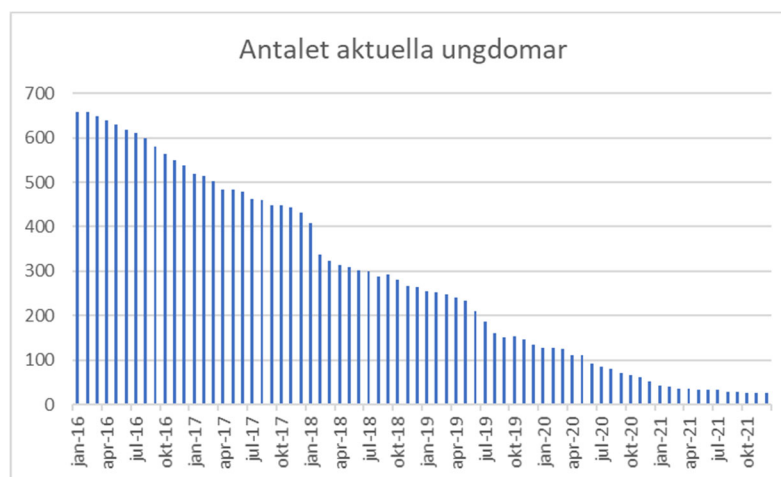
Familjerättens verksamhet är lagstadgad och har utmaningar med att utreda ärenden som gäller vårdnad, boende och umgänge och erbjuda samarbetsamtal i rimlig tid. Ny lagstiftning har satt en tidsgräns på fyra månader vilket har ökat behoven ytterligare utredningskapacitet. Under året har extra personal hyrts in för att klara familjerättens uppdrag vilket har påverkat personalkostnaden. Kommande år räknar verksamheten mer att nyanställa medarbetare.

Familjerådgivningen har också haft stor efterfrågan på sina tjänster under året. De har dock klarat verksamheten inom lagd budget.

Flyktningmottagande (ensamkommande)

Flyktningmottagande, mnkr				
	Utfall 2021	Budget 2021	Prognos 2021	Utfall 2020
610 Flyktningmottagande	-2,5	-9,9	0,5	-6,2
Nettokostnad	-2,5	-9,9	0,5	-6,2
Kommunbidrag	9,9	9,9	9,9	15,0
Resultat Flyktningmottagande	7,5	0,0	10,4	8,8

Verksamhet Flyktningmottagande har ett positivt resultat på 7,5 miljoner kronor. Verksamheten är till största delen finansierad av statliga bidrag, därav en låg nettokostnad. Verksamhetens kostnad för 2021 är 34,8 miljoner kronor.

I slutet av året var 25 barn och ungdomar aktuella för verksamheten, under året har antalet halverats. Fortsatt lågt antal ärenden är en följd av låg rörlighet av flyktingströmmar under pandemin.

Insatskostnad: Flyktningsmottagande, mnkr				
	Utfall helår 2021	Budget helår 2021	Prognos helår 2021	Utfall helår 2020
610 - Flykting	-21,1	-37,9	-20,3	-54,0
Alla verksamheter	-21,1	-37,9	-20,3	-54,0

Insatskostnaden är 21,1 miljoner kronor, det är en positiv avvikelse jämfört med budget på 16,8 miljoner kronor och är relaterat till att antalet aktuella ungdomar är lägre än budgeterat. Ersättningsnivån ifrån Migrationsverket följer antalet ärenden. Verksamhetens kostnader kan hållas låga. Ett visst antal ungdomar har fått svenskt medborgarskap och resurser har styrts om till barn och ungdomsverksamhet.

I egen regi drivs ett HVB med målgrupp ensamkommande.

Investeringar

Investeringsbudget för 2021 var 2,0 miljoner kronor. Under året har avdelning Barn och ungdom myndighet bytt lokaler ifrån Hamnesplanaden till Bolandsgatan och Svartbäcksgatan. Det har inneburit investeringar inventarier (larm och möbler) för 1,0 miljoner kronor. Under 2022 kommer de nya lokalerna att tas i full drift och kompletterande investeringar i inventarier kan tillkomma.

Socialförvaltningen

Handläggare:
Thomas Fäldt

Uppföljning av verksamhetsplan 2021

Fas: Uppföljning per december av Verksamhetsplan 2021**Rapportperiod:** 2021-12-31 **Organisation:** 2300 - Socialnämnden (SCN)

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 1

Uppsala kommun ska ha en jämställd och hållbar ekonomi

Nämndens verksamhet bidrar delvis till måluppfyllelse. Nämnden har genomfört åtgärder för en jämställd och hållbar ekonomi. Dessa har i viss utsträckning lett i önskad riktning, men prognosen för helåret innebär ett underskott.

Uppdrag 1: Genomföra en årlig kartläggning av hur nämndernas och bolagsstyrelsernas resurser kommer män och kvinnor tillgodo i syfte att omfördela resurser för att främja jämställdhet och likvärdighet.

Status	Planeras klar
Försenad	2022

All verksamhet som socialnämndens ansvarar för ska vara jämställd, jämlik och likvärdig. Under 2020 genomförde nämnden en kartläggning av hur kostnader inom nämndens olika verksamheter fördelar sig utifrån kön. Planeringen av åtgärden att identifiera påverkbara faktorer vid fördelning av nämndens resurser mellan kvinnor och män och pojkar och flickor var tänkt att påbörjas under hösten 2021. Planen har reviderats till och påbörjas under våren 2022 och åtgärden bedöms därför som försenad.

Nämnden har under året infört digital orosanmälan och genomför en utredning av möjligheterna till säker digital kommunikation mellan brukare och handläggare.

Nämndens åtgärder	Status
Genomföra en identifiering av påverkbara faktorer vid fördelning av nämndens resurser mellan kvinnor och män och pojkar och flickor	Försenad
Se över möjligheten att använda digitala verktyg i nämndens verksamheter för att säkerställa att nämndens resurser används jämställt, jämlikt och likvärdigt.	Påbörjad

Uppdrag 2: Förenkla företagets vardag genom att utveckla en nytänkande, effektiv och rättssäker företagservice med hög kvalitet.

Status	Planeras klar
Påbörjad	2022

Socialnämnden arbetar för att ge stöd till människor med olika vårdbehov. En stor del av behoven tillgodoses genom insatser som tillhandahålls av externa leverantörer. Nämnden är i hög grad beroende av goda kontakter med näringslivet och arbetar för att alltid vara professionell och ge ett gott bemötande vid kontakten med leverantörer. Det gäller såväl när det rör sig om mindre direktupphandlingar som vid omfattande ramavtalsupphandlingar.

Nämndens systematiska arbete för att utveckla upphandlingsprocessen sker fortlöpande i samband med nya upphandlingar och vid behov sker revidering av befintlig rutin. Nämndens pågående arbete med att utveckla uppföljning av ramavtal är en viktig del för att kunna dra lärdomar från uppföljningen och utifrån det utveckla upphandlingsprocessen. Under året har regelbundna möten mellan avtalsansvariga, enhetschefer och samordnare kring ramavtalsfrågor och uppföljningen utvecklats. Under 2022 kommer arbetet med att utveckla avvikelshantering rörande avtal fortsätta.

Arbetet med att inrätta ett branschråd var planerat att genomföras under året. Inrättandet av ett branschråd har försenats med anledning av pandemin.

Nämndens åtgärder	Status
Fortsätta att systematiskt utveckla nämndens upphandlingsprocess.	Påbörjad
Fortsätta arbetet med att inrätta ett branschråd.	Försenad

Tillkommande uppdrag (KS-beslut): att uppmuntra samtliga förvaltningar och bolag i kommunkoncernen att i sina kontakter med näringslivet anstränga sig för att underlätta för näringslivet och ha en positiv tolkning till förmån för näringslivet avseende regler och rutiner fastställda av Uppsala kommun

Kommunstyrelsens beslut ingick i ärendet Ytterligare åtgärder för att mildra effekterna för det lokala näringslivet med anledning av covid-19 (KSN-2020-01122) §349 2020-11-11. Uppdraget är genomfört under året t.ex. genom att omboka och inte avboka olika bokade aktiviteter, som t.ex. planeringsdagar.

Nämndmål: Nämnden ska ha en hållbar och jämställd ekonomi i balans
Nämndens verksamhet når delvis det mål som är uppsatt.

Avseende att "Nämnden ska ha en hållbar och jämställd ekonomi i balans" har nämnden vidtagit ett antal åtgärder. Dessa syftar till att effektivisera myndighetsutövningen inom barn- och ungdomsvården, effektivisera inom området avtal och samordning, se över boendekedjor, samt genomföra lokalanpassningar för att optimera användningen av nämndens verksamhetslokaler. Nämndens åtgärder har brutits ner i flera handlingsplaner och följts upp månadsvis. Arbetet för en ekonomi i balans är ett tydligt fokusområde för nämndens och förvaltningens arbete och har givit resultat under 2021. Totalt togs åtgärder fram som motsvarande cirka 67 mnkr och nämndens underskott 2021 uppgick till cirka 32 mnkr.

Nämndens åtgärder	Status
Genomföra åtgärder för att effektivisera myndighetsutövningen inom barn- och ungdomsvården och därmed minska vårddygnen inom HVB, SiS, stödboende, öppenvård och familjehem med motsvarande 56 mnkr.	Påbörjad
Genomföra åtgärder inom områdena avtal, samordning, effektivare arbetssätt motsvarande 11,1 mnkr.	Klar
Genomföra lokalanpassningar i enlighet med antagen bostads- och lokalförsörjningsplan samt genomföra andra förändringar för att effektivisera och optimera användningen av nämndens verksamhetslokaler motsvarande 0,6 mnkr.	Påbörjad

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 2

Uppsala ska vara tryggt och attraktivt att leva, verka och vistas i

Nämnden har vidtagit och genomfört ett stort antal åtgärder som bidrag till måluppfyllelse av inriktningsmålet. Nämndens verksamhet har till övervägande del lett till de resultat som var uppsatta som mål.

Uppdrag 3: Vässa kommunens förmåga att förebygga och bekämpa ungdomsbrottslighet och kriminalitet

Status	Planeras klar
Påbörjad	2022

Socialnämndens beslutade i september 2020 att införa en ny inriktning för arbetet med att förebygga och förhindra att barn, ungdomar och unga vuxna begår kriminella handlingar. Nämnden har vidtagit flera åtgärder för att vässa kommunens förmåga att förebygga och bekämpa ungdomsbrottslighet och kriminalitet.

En ny enhet inrättades från årsskiftet 2021 fokus på barn och ungdomar som befinner sig i riskzonen för droger, kriminalitet eller annat riskbeteende och socialt nedbrytande mönster. Den nya enheten arbetar fokuserat kring målgruppen i samarbete med förvaltningens olika verksamheter och i samverkan med andra berörda förvaltningar och aktörer i kommunen och med polisen. Åtgärden bedöms klar och utvecklingen inom enheten är nu en del i den ordinarie verksamheten.

Kvalitetssatsningen för tidig upptäckt och stöd för att stävja normbrytande beteende har pågått under året och har i de första faserna fokuserat på behovsanalys och avgränsningar gentemot närliggande åtgärder. Riskbedömningsinstrumenten EARL och SAVRY ingår i kompetensförsörjningsplanen för medarbetare på avdelning barn och ungdom myndighet som arbetat längre än tre år. Under hösten har förslag utarbetats till förändrat upplägg för utbildning i EARL och SAVRY och eventuellt förändrade arbetsätt. Förslaget kommer att hanteras av socialförvaltningens styrgrupp för trygghetsfrågor under början av 2022.

En utbildningssatsning har genomförts för arbetet med öppenvårdsinsatsen "Ett nytt vägval". Under året har flera medarbetare på Ungdomscentrum genomgått utbildningen som innefattar både introduktion och behandling. Medarbetare på Familjeenheten Sävja har genomgått introduktionsutbildningen under hösten tillsammans med medarbetare från kulturförvaltningen.

Två tjänster inrättades under våren för att utveckla avhopparverksamheten. Åtgärden bedöms klar och verksamheten kommer inom ramen för ordinarie verksamhet att fortsätta att utvecklas för att bättre möta behoven hos målgruppen.

För att stärka skyddet mot hot, våld och annan otillåten påverkan har en översyn och uppdatering av rutiner och checklistor har genomförts. Ett workshopupplägg har tagits fram och kan användas på enheterna inom förvaltningen i syfte att öka medvetenheten och stärka skyddet mot hot, våld och annan otillåten påverkan. Arbetet ingår som en del i det systematiska arbetsmiljöarbetet i verksamheterna. Vikten av att rapportera påverkansförsök i KIA har tydliggjorts. Introduktionen för nya medarbetare är uppdaterad utifrån otillåten påverkan. Utöver detta fortgår samarbete med säkerhetsenheten framför allt utifrån vägledning och trygghet i samband med polisanmälan.

Under året har satsningen på socialarbetare i skolan utökats till fler områden i kommunen och finns nu i Gottsunda, Gränby, Sävja och Stenhagen. Sammanlagt finns sex medarbetare på plats och åtgärden bedöms därmed som klar.

Under 2021 har nämnden påbörjat ett arbete tillsammans med kultur- och fritidsnämnden genom ett pilotprojekt i Sävja i syfte att utveckla metoder och samverkansformer för att tidigt bryta kriminellt beteende hos barn och unga. Tillsammans med kulturförvaltningen har en plan gjorts för att både brett och individuellt nå familjer med barn i årskurs 4–5 i Sävja och säkerställa att de har tillgång till en hälsofrämjande fritid och möjlighet att få det stöd de behöver. Kartläggning genomförs och arbetet gentemot målgruppen startade under hösten och kommer att pågå under två år.

Nämndens arbete med att utveckla SSPF för mellanstadiet tillsammans med skola, polis och fritid har inneburit att SSPF för mellanstadiet finns i Gottsunda och samverkan har utvecklats kring elever på ytterligare mellanstadieskolor inför övergång till högstadiet.

Samverkan med polisen och andra berörda nämnder har blivit mer strukturerad med fler områdespoliser och samordnare från socialtjänsten inom ramen för SSPF-strukturen.

Regelbundna trygghetsvandringar i Gränby har genomförts för att i samverkan med lokala aktörer löpande anpassa områdets gestaltning i trygghetsskapande syfte. Trygghetsvandringarna genomförs i alla stadsdelar och kommer att fortsätta under året.

Samverkan kring flera olika tidiga och trygghetsskapande insatser har fortlöpt i Gottsunda och Valsätra under året.

Avseende åtgärden att ta fram analyser för utveckling av otrygga områden utifrån genomförda trygghetsvandringar så har samarbetet fortsatt med kommunstyrelsen och stadsbyggnadsförvaltningen. Detta för att utveckla konceptet med trygghetsvandringar. Frågeställningar som ställts i utvecklingen är: Hur många kan vi genomföra per/år och vilka kriterier ska vara uppfyllda när vi gör en trygghetsvandring på en plats/område. Digital trygghetsvandring är ett nytt koncept som kommunen vill prova i ett område under pandemin. Åtgärden bedöms som klar och trygghetsvandringar hanteras fortsättningsvis inom ramen för grunduppdraget.

När det gäller åtgärden att tillsammans med kultur- och fritidsnämnden utveckla kunskapsbaserat brottsförebyggande arbete med evidensbaserat metodarbete för barn och ungdomar så har en styrgrupp för uppdraget bildats och arbetsgrupp med medarbetare från fritidsklubb och förvaltningen har tagit fram en handlingsplan för uppdraget.

Nämndens åtgärder	Status
Genomföra nödvändiga åtgärder för att inrätta en enhet inom den myndighetsutövande barn- och ungdomsvården som ska fokusera sitt arbete på barn och ungdomar som befinner sig i riskzonen för droger, kriminalitet eller annat riskbeteende och socialt nedbrytande mönster.	Klar
Genomföra en kvalitetssatsning för att så tidigt som möjligt upptäcka och erbjuda stöd för att stävja ett normbrytande och kriminellt beteende.	Påbörjad
Utveckla arbetet med öppenvårdsinsatsen "Ett nytt vägval".	Påbörjad
Utveckla nämndens avhoppbarverksamhet.	Klar
Se över hanteringen av otillbörlig påverkan av medarbetare och förtroendevalda.	Påbörjad
Utöka satsningen på socialarbetare med placering i skolan till fler områden i kommunen.	Klar
Utveckla metoder och samverkansformer tillsammans med kultur- och fritidsnämnden för att tidigt bryta kriminellt beteende.	Påbörjad

Utveckla SSPF för mellanstadiet i samverkan med skola, polis och fritid.	Påbörjad
Förbättra och utveckla samverkan med polisen och andra berörda nämnder, med stöd av SSPF-strukturen samt kring omhändertagande enligt PL 12 §.	Påbörjad
Fortsätta att genomföra regelbundna trygghetsvandringar i Gränby för att i samverkan med lokala aktörer löpande anpassa områdets gestaltning i trygghetsskapande syfte.	Påbörjad
Fortsätta samverkan i Gottsunda Valsätra när det gäller tidiga och trygghetsskapande insatser.	Påbörjad
Ta fram analyser för utveckling av otrygga områden utifrån genomförda trygghetsvandringar tillsammans med kommunstyrelsen och andra berörda nämnder (2020–2022)	Klar
Utveckla kunskapsbaserat brottsförebyggande arbete med evidensbaserat metodarbete för barn och ungdomar tillsammans med utbildningsnämnden och kultur- och fritidsnämnden (2020–2022)	Påbörjad

Nämndens grunduppdrag

Samordningen av arbetet mot våld i nära relation och hedersrelaterat våld och förtryck hör till socialnämndens grunduppdrag. Utöver detta har socialnämnden ansvar för det kommunövergripande arbetet mot våld i nära relation och hedersrelaterat våld och förtryck. Under året har nämnden genomfört omfattande kompetenslyft inom området riktat till bland annat personal inom skola- omsorg- fritid- och socialtjänst. Arbetet förväntas fortgå med kontinuitet under år 2022. Förvaltningen har på nämndens uppdrag kartlagt förvaltningens arbete mot våld i nära relation och hedersrelaterat våld och förtryck. I relation till kartläggningens resultat har nämnden givit förvaltningen i uppdrag att ta fram en aktivitetsplan som berör de områden som förvaltningen pekat på behöver utvecklas.

Nämnden har i samverkan med civilsamhället arbetat för att förebygga barn och ungas våldsutsatthet och våldsutövande, bland annat inom ramen för IOP (idéburet offentligt partnerskap) med TRIS- Tjejers Rätt i Samhället samt olika typer av riktade ekonomiska stöd till idéburna organisationer inom våldsområdet, så som bland annat Uppsala kvinnojour, Stadsmissionens Kvinnobyrå, Uppsala Tjej- och transjour, MVU-mottagningen mot våld med flera.

Nämndens åtgärder	Status
Samordna arbetet med att genomföra ett kompetenslyft om hedersrelaterat våld och förtryck bland barn och unga i kommunens verksamheter (2021–2023).	Påbörjad
Förbättra och utöka kommunens arbete med att hjälpa de barn och unga, pojkar som utsätts och utsätter andra för hedersrelaterat våld och förtryck samt säkerställa att barn och unga i kommunen vet om sina rättigheter och vilken hjälp som finns att få. (2021–2023).	Påbörjad
Ta fram en handlingsplan för socialnämndens arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck	Påbörjad
Genomföra utvecklingsarbete i samverkan med civilsamhället för att förebygga barn och ungas våldsutsatthet och våldsutövande tillsammans med UBN, KTN, IFN och OSN (2021)	Påbörjad

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 3

Uppsalas stad och landsbygd ska växa genom ett hållbart samhällsbyggande

Nämndens verksamhet har till övervägande del lett till de resultat den vill se inom målet. Implementeringen av socialnämndens handlingsplan för miljö- och klimatarbete är den viktigaste åtgärden för att bidra till inriktningsmålet.

Nämndens grunduppdrag:

I handlingsplanen för socialnämndens miljö- och klimatarbete beskrivs vilka prioriteringar nämndens olika verksamheter behöver genomföra för att bidra till Uppsalas klimat- och miljömål.

Uppdrag: Öka takten i klimatomställningen för att minska växthusgasutsläppen och nå målet om en fossilfri välfärdskommun 2030 och klimatpositivt Uppsala 2050.

Status	Planeras klar
Påbörjad	2022

Socialnämnden beslutade under våren 2020 att anta en handlingsplan över nämndens miljö- och klimatarbete. Planen beskriver vilka prioriteringar som behöver göras för att nämndens verksamheter ska bidra till kommunens miljö- och klimatmål. En implementering av planen påbörjades under 2020, men blev förskjuten i vissa delar med anledning av pandemin, och arbetet kommer därför att fortsätta under kommande år.

Nämndens åtgärder	Status
Fortsätta implementeringen av handlingsplanen för socialnämndens miljö- och klimatarbete.	Pågår

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 4

Uppsala ska vara jämlikt och inkluderande med goda förutsättningar för folkhälsa och livskvalitet

Nämndens verksamhet har till övervägande del lett till de resultat den vill se inom målet.

Uppdrag 9: Påskynda integrationen för en snabbare etablering av nyanlända och skapa förutsättningar för fler människor att försörja sig genom utbildning, arbete eller entreprenörskap.

Status	Planeras klar
Klar	2021

Nämnden deltar i och genomför åtgärder tillsammans med arbetsmarknadsnämnden vid utbildning i samhällsorientering för nyanlända. Socialförvaltningen deltar med medarbetare från mottagningsenhet och familjeenheter i syfte att bland annat informera om socialnämndens ansvar och befogenheter, vilket kan bidra till att människor i större utsträckning vänder sig till socialnämnden när man har behov av stöd.

Socialnämndens verksamheter anställer där det är möjligt personer genom extratjänster och har under året haft extratjänster vid enheten för service och administration, internt HVB och familjeenhet. Nämndens åtgärder är genomförda och fortgår löpande som en del i ordinarie verksamhet.

Nämndens åtgärder	Status
Delta i arbetsmarknadsnämndens utbildning i samhällsorientering för nyanlända.	Klar
Anställa personer genom extratjänster där det är möjligt.	Klar

Uppdrag tillkommande: Utveckla arbetet med tidiga och samordnade insatser mot skadligt bruk och missbruk av alkohol och droger

Status	Planeras klar
Påbörjad	2022

Socialnämnden ansvarar för att samordna kommunens förebyggande arbete mot alkohol, narkotika, doping, tobak och spel (ANDTS). Uppdraget omfattar både förebyggande och uppsökande arbete i syfte att förhindra att barn och ungdomar far illa.

Inom ramen för Team Maria Uppsala samverkar socialnämnden tillsammans med Region Uppsala och övriga kommuner i regionen med syftet att få unga i åldern 13–20 år att bli drogfria genom tidiga insatser. I arbetet ingår att utreda, bedöma och diagnostisera unga med psykisk ohälsa och som även har ett skadligt bruk av alkohol och narkotiska preparat. Projektet fortsätter under 2022. Under 2022 ska förutsättningarna kring finansiering, lokaler, m.m. utredas inför att projektet blir permanent från 2023.

Utvecklingen av stödet till gruppen unga vuxna med beroende- och missbruksproblematik sker fortsättningsvis inom ramen för ordinarie verksamhet i en egen enhet inom avdelning vuxen och åtgärden bedöms klar. Det är inte aktuellt i dagsläget att flytta ytterligare ärenden för åldersgruppen kring annan problematik än beroende- och missbruk till samma enhet.

Tillsammans med kommunstyrelsen samordnar socialnämnden forum för brotts- och drogförebyggande arbete. Forumet är en vidareutveckling av det brottsförebyggande nätverket. Syftet är att skapa engagemang och sätta fokus på tidigt förebyggande insatser för barn, ungdomar och unga vuxna. Arbetet sker i enlighet med lokala Brottsförebyggande rådets föreskrifter. Digitala frukostseminarier har genomförts under året i syfte att skapa bättre förutsättningar att arbeta förebyggande. Planering för 2022 är utarbetad och formatet kommer också fortsättningsvis att vara digitalt då det möjliggör för fler att delta.

När det gäller att minska äldres risk- och missbruk av alkohol och droger så samarbetar socialnämnden med äldrenämnden i aktuella individärenden.

Nämndens åtgärder	Status
Fortsätta arbetet i Team Maria Uppsala län.	Klar
Fortsätta arbetet med översyn av organisation och stöd till gruppen unga vuxna.	Klar
Samordna Forum för brotts- och drogförebyggande arbete tillsammans med kommunstyrelsen	Klar
Minska äldres risk- och missbruk av alkohol och droger genom utvecklade arbetsätt för att upptäcka och förebygga hög alkoholkonsumtion hos äldre tillsammans med andra berörda nämnder (2020–2021).	Påbörjad

Tillkommande uppdrag (KS-beslut, mars): att uppdra till nämnder och bolagsstyrelser att beakta integrationsrapporten och vidta åtgärder för en bättre integration i Uppsala

Status	Planeras klar
Klar	2021

Det tillkommande uppdraget ingick som beslut i ”Integration i Uppsala 2020 - nuläge, målsättning och plan för uppföljning” KSN-2018-1069 § 339 2020-12-16. Integrationsrapporten beaktas i nämndens planering och genomförande av verksamheten. Uppdraget beräknas klart.

Tillkommande uppdrag (KS-beslut, april): att uppdra till socialnämnden att inom HSVO Uppsala arbeta för ett utökat samarbete mellan socialtjänsten och barn- och ungdomspsykiatrin med särskild inriktning på barn som bevittnat eller utsatts för våld i familjen.

Status	Planeras klar
Påbörjad	2022

Det tillkommande uppdraget ingick som beslut i ” Svar på motion om barns utsatthet för våld i hemmet från Lovisa Johansson (FI) och Stina Jansson (FI) (KSN-2019-03838) 2021-04-07. Uppdraget hanteras inledningsvis inom ramen för nämndens uppdrag till förvaltningen att utreda vilken förbättringspotential som finns i arbetet med mäns våld mot kvinnor. Uppdraget bedöms pågå under 2022.

Nämndmål: Uppsalas invånarna ska ges stöd så att deras möjligheter till ett tryggt och självständigt liv med goda förutsättningar för livskvalitet och folkhälsa ökar

Målsättningen med nämndens arbete är att invånare som är i behov av stöd från socialtjänsten ska få sina behov utredda och tillgodosedda inom rimlig tid av en verksamhet som är rättssäker och håller hög kvalitet. Genom att ta vara på egna resurser och möjligheter ska enskilda ges stöd att kunna leva och utvecklas tryggt och så självständigt som möjligt. Nämnden ska alltid värna om den enskildes delaktighet och inflytande över sin livssituation, och insatser och annat stöd ska vara så lite ingripande som möjligt för att värna om den personliga integriteten. Nämnden arbetar kontinuerligt med att förbättra stödet till invånarna. Socialnämndens åtgärd att säkerställa implementering av styrdokument inom ramen för Vård i samverkan (ViS) är påbörjade och planeras att fortsätta under 2022.

Nämnden har påbörjat planeringen av arbetet med att utarbeta detaljerade verksamhetsplaner för respektive verksamhet under höjd beredskap och det kommer att fortsätta under 2022.

Nämndens åtgärder	Status
Utarbeta en systematik för att säkerställa implementering av styrdokument som tagits fram och beslutats inom ramen för Vård i samverkan (ViS) mellan bl.a. Region Uppsala och kommunerna i Uppsala län.	Påbörjad
Fortsätta utvecklingen av nämndens krisberedskap genom analyser, planering och övning. (2020–2022)	Påbörjad
Ta fram detaljerade verksamhetsplaner för respektive verksamhet under höjd beredskap (2020–2022)	Påbörjad

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 5

Uppsalas invånare ska ha bostad och arbete

Nämndens verksamhet har till övervägande del lett till de resultat den vill se inom målet.

Uppdrag 11: Förbättra möjligheten till anställning för personer med funktionsnedsättning i kommunens verksamheter

Status	Planeras klar
Påbörjad	2022

Socialnämnden använder metoden kompetensbaserad rekrytering. Metoden syftar till att säkerställa att kvalifikationer som utbildning, erfarenhet och kunskaper tillsammans med personliga kompetenser som krävs för arbetet, ligger till grund för rekrytering. Genom att använda metoden motverkas diskriminering i rekryteringsprocesserna. Bedömningen är att kompetensbaserad rekrytering används och understöds särskilt när rekryteringsstöd ges från HR. När det gäller nämndens åtgärd att analysera vilka möjligheter och utmaningar som finns i nämndens verksamheter för att kunna anställa fler personer med funktionsnedsättning så är dessa planerade att genomföras under 2022.

Nämndens åtgärder	Status
Analysera vilka möjligheter och utmaningar som finns i nämndens verksamheter för att kunna anställa fler personer med funktionsnedsättning.	Påbörjad

Nämndmål: Hemlösheten ska minska

Nämndens verksamhet har till övervägande del lett till de resultat den vill se inom målet. Nämnden arbetar med att förbättra och effektivisera vård- och boendekedjan för vuxna, med målsättningen att tillhandahålla ett boendestöd som är hållbart för den enskilde och som utgår från dennes behov. På så vis kan kostnadsdrivande och långa insatslösningar undvikas och nämndens resurser kan användas på ett effektivare sätt.

Under året har arbetet fortsatt med att effektivisera vård- och boendekedjan bland annat genom att utveckla samarbetet mellan beroendeenheterna och boendeenheten. Nämnden har vidare sökt och beviljats statliga medel för ett mer aktivt arbete kring hemlöshet. Nämnden har påbörjat ett arbete enligt modellen Bostad först och bland annat kommer tre forskare från RISE forskningsinstitut att genomföra en fallstudie med både en kvalitativ och en kvantitativ del för att ta fram förslag till hur arbetet med modellen kan utvecklas och genomföras i Uppsala. Modellen Bostad först syftar till att hjälpa långvarigt hemlösa till en bostad och hjälpa till en bättre levnadsnivå för de personer som deltar i verksamheten.

Socialnämnden arbetar för att förebygga hemlöshet genom ett uppsökande vräkningsförebyggande arbete. Under året har förvaltningens vräkningsförebyggare utökats med två tjänster och består nu av fyra tjänster. Förvaltningen samverkar med fastighetsstaben för att öka tryggheten i bostadssociala insatser och öka genomströmningen till ett eget boende. Målgruppen ensamkommande som har beviljats genomgångsboende under 2018 till 2021 har i stor utsträckning kunnat gå vidare till eget boende. Andelen bostadssociala kontrakt fortsätter att minska främst genom ett aktivt arbete med att bedöma biståndsbehovet och möjligheterna att kunna ta över hyreskontraktet eller flytta till annat boende.

Efterfrågan på tillfälligt boende på kommunens härbärgen har under året varit högt. Det gäller främst personer med en missbruksproblematik. Förvaltningen arbetar med att erbjuda stöd med att komma ifrån missbruket och hjälp med ett boende, främst

stödboende. Genomgångsboende med kortare hyreskontrakt prövas även för målgruppen personer med en missbruksproblematik som ett steg vidare från stödboende och för att möjliggöra ett eget boende.

När det gäller att identifiera målgrupper och se över möjligheterna att utveckla bostadssociala insatser kopplade till nämndens nya inriktning gällande det brottsförebyggande arbetet så är detta påbörjat som en del i bostads- och lokalförsörjningsarbetet och kommer att fortgå under 2022.

Nämndens åtgärder	Status
Fortsätta arbetet med att förbättra och effektivisera vård- och boendekedjan för vuxna.	Påbörjad
Identifiera målgrupp och se över möjligheterna att utveckla bostadssociala insatser med anledning av nämndens nya inriktning gällande brottsförebyggande arbete.	Påbörjad

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 6

Uppsalas alla barn och elever ska klara sin utbildning, nå sin gymnasieexamen och utmanas i sitt lärande

Nämndens verksamhet har till övervägande del lett till de resultat den vill se inom målet.

Uppdrag 14: Genomlys och stärk samverkan, metoder och finansieringsmodeller avseende elever med stort stödbehov. (UBN, SCN och OSN)

Status	Planeras klar
Påbörjad	2022

En god samverkan mellan olika delar av kommunen är en framgångsfaktor för att stärka stödet till elever med stort stödbehov. Samverkan har förstärkts genom bildande av en särskild styrgrupp och arbetsgrupp med medverkan från alla förvaltningar och projektledare från kommunledningskontoret. Arbetet har fortsatt under 2021. Nämndens åtgärd ingår som ett av delprojekten kopplat till införande av "Gemensam ingång" eller som det nu benämns "Gemensamt samordningsuppdrag". Utbildningsnämnden samordnar arbetet där även socialnämnden och omsorgsnämnden deltar.

Nämndens åtgärder	Status
Fortsätta arbetet med genomlysning av samverkan, metoder och finansieringsmodeller avseende elever med stort stödbehov.	Påbörjad

Uppdrag 15: Stärk studiero och elevers upplevelse av trygghet i och omkring skolan. (UBN, KTN, SCN, IFN och AMN)

Status	Planeras klar
Påbörjad	2022

Trygghet och studiero är centralt för hur väl eleverna lyckas nå målen för utbildningen. I Uppsala kommun ska alla elever känna sig välkomna, och bli hörda och sedda. Det kräver ett systematiskt arbete på flera fronter för att störande inslag ska minimeras så att eleverna kan fokusera på lärandet. Socialnämnden samverkar på flera områden tillsammans med andra nämnder i syfte att förebygga att unga hamnar i utanförskap, droger, kriminalitet och radikaliserings och med målsättning att fler barn i social utsatthet ska klara sin utbildning.

Nämndens åtgärd att verka för fler aktiviteter för barn och unga i direkt anslutning till avslutad skoltid pågår inom handlingsplan Gottsunda och Sävja beräknas klar 2022. Socialarbetare i skolan fyller en viktig funktion i detta genom att fånga upp barn som behöver aktiviteter eller annat stöd och ungdomsjouren kan också fylla en funktion i detta.

När det gäller samverkan kring ungdomar (16–20 år) som varken arbetar eller studerar så har denna fortgått under året och har tagits vidare genom att tydliggöra kontaktvägar in till de olika förvaltningarna. Vidare görs insatser för att sprida kunskap i de olika förvaltningarna om hur arbetet med målgruppen och det kommunala aktivitetsansvaret är tänkt att fungera.

Avseende arbetet med skolkoordinatorer för ökad skolnärvaro så deltar nämnden med två enhetschefer i den samverkansgrupp som inrättats kopplat till det fortsatta

arbetet. Åtgärden bedöms som klar och ingår fortsättningsvis inom ramen för grunduppdraget.

Nämndens åtgärder	Status
Verka för fler aktiviteter för barn och unga i direkt anslutning till avslutad skoltid tillsammans med KTN, UBN, IFN och KS (2021).	Påbörjad
Utveckla samverkan kring ungdomar (16–20 år) som varken arbetar eller studerar tillsammans med AMN, KTN och OSN (2021–2023)	Påbörjad
Fortsätta arbetet med skolkoordinatorer för att öka skolnärvaron i samverkan med utbildningsnämnden och omsorgsnämnden.	Klar

Nämndmål: Fler barn i social utsatthet klarar sin utbildning

Nämndens verksamhet har till övervägande del lett till de resultat den vill se inom målet.

En lyckad skolgång är grunden för människors möjlighet till egen försörjning och att utvecklas till självständiga individer. Utbildning är således en viktig förutsättning för att minska risken för social utsatthet på kort och lång sikt.

Utvecklingen av samverkan med utbildningsnämnden påbörjades under 2020 och har fortsatt under 2021. Samverkan leds av en styrgrupp där direktör och avdelningschefen för systemledning ingår.

Utvecklingsarbetet gällande orosanmälningar fortsätter i det kommunövergripande arbetet med en gemensam ingång, samt ett forum för samverkan med utbildningsförvaltningen där avdelningschefer och direktörer ingår. Implementeringen av webbportalen "Unga och narkotika" har genomförts under året med kommunikationsinsatser för att göra den känd i kommunen. Portalen innehåller omfattande information kring orosanmälningar och är framtagen av socialnämnden och utbildningsnämnden i samverkan och är öppen för alla förvaltningar och bolag att använda. Här finns information om hur skola och socialtjänst arbetar tillsammans och information om anmälningsskyldighet, när och hur en orosanmälan ska göras, vad som kan återkopplas och var stöd kan fås. Nämndens åtgärd bedöms klar och är en del i ordinarie verksamhet.

Ansvar för föräldrautbildningen Triple P har nu övergått från utbildningsnämnden till socialnämnden. Medarbetare på utbildningsnämnden genomför de två första delarna som innefattar allmän föreläsning till föräldrar kring föräldraskap och gruppträffar med diskussioner och socialnämndens familjebehandlare ger vid behov individuellt stöd till familjer.

Nämndens åtgärder	Status
Vidareutveckla samverkan med utbildningsnämnden på olika organisatoriska nivåer.	Påbörjad
Fortsätta utvecklingsarbetet vad gäller orosanmälningar i samverkan med övriga berörda aktörer.	Klar
Ansvara för föräldrautbildningen Triple P för vuxna med behov av universella, evidensbaserade föräldraskapsstöd. (2021)	Klar

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 7

Uppsala ska vara en äldrevänlig kommun och invånare med funktionsnedsättning ska uppleva trygghet, frihet och tillgänglighet

Nämndens verksamhet har till övervägande del lett till de resultat den vill se inom målet.

Kvarvarande uppdrag (2020): 7.9 Utredda förutsättningarna för en gemensam ingång till sociala nämnder för att underlätta snabb handläggning (SCN, OSN, AMN och ÄLN)

Status	Planeras klar
Påbörjad	2022

Arbetet med att skapa arbetsform och struktur för ett samordningsnätverk är genomfört och rutin, process, uppdragsbeskrivning samt nödvändiga dokument för initiering är framtagna. Samordningsnätverket kan inte fungera utan övriga delpaket, vilka nu är pausade. Det gäller särskilt "stärkt samordning i linjen". När övriga delar som kopplar till nätverket är på plats kan nätverket startas. Uppdraget beräknas klar 2022.

Nämndens grunduppdrag:

Inom ramen för grunduppdraget arbetar nämnden på många områden för att bland annat äldre och invånare med funktionsnedsättning ska uppleva trygghet, frihet och tillgänglighet.

När det gäller den kompetenssatsning kring neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF) så är en kompetensförsörjningsplan under framtagande och en kompetenssatsning kommer att genomföras under 2022. Psykolog har anställts i skolteamet för att kunna erbjuda konsultation i ärenden med NPF-problematik.

Nämndens satsning på en lots inom barn- och ungdomsvården har pågått under året. Lotsen hjälper familjer att hitta till rätt stöd hos rätt huvudman och förvaltning. Genom lotsen får fler barn och ungdomar rätt stöd snabbare. Lotsen försöker kartlägga vilka olika insatser och behandlingar som finns inom respektive nämnd men även hos regionen.

Samtalsmottagningen för äldre via diakonistiftelsen har under våren 2021 tredubblades antalet samtal och med bistånd av nio terapeuter genomfördes ca 570 samtal fram till sommaren. Målsättningen för de kommande tre åren är att fortsätta erbjuda 25 – 30 stödsamtal per vecka fördelat på fem terapeuter plus fyra extra vid behov. Beredskapen att ta emot äldre post covid-19 patienter kvarstår. FoU Socialtjänst kommer att genomföra en verksamhetsuppföljning av mottagningen. Samtalsmottagningen är en väl utvecklad, väl etablerad modell med samverkan och breda kontaktnät inom kommun, region och idéburna organisationer. Efterfrågan på samtal ökar ständigt. Mottagningen har rönt uppmärksamhet i media och den första mottagningen utanför Uppsala har öppnat på Österlen.

Samverkan med Region Uppsala inom ramen för ”Effektiv och nära vård” pågår och är ett gemensamt utvecklingsområde tillsammans med vård- och omsorgsförvaltningen.

Nämndens åtgärder	Status
Fortsätta arbetet med införandet av en gemensam ingång tillsammans med andra berörda nämnder för att underlätta för invånare att få rätt stöd i rätt tid.	Påbörjad
Genomföra kompetenshöjande satsningar inom barn- och ungdomsvården när det gäller NPF.	Påbörjad
Fortsätta satsningen på en lots inom barn- och ungdomsvården som säkerställer att barn, ungdomar och deras familjer får rätt stöd i rätt tid.	Påbörjad
Samfinansiera samtalsstöd till äldre utifrån utsatthet, våld, trauma och ofrivillig ensamhet tillsammans med äldrenämnden.	Påbörjad
Samverka med Region Uppsala inom ramen för ”Effektiv och nära vård” för att underlätta för äldre att komma i kontakt med och få vård och omsorg (2020–2021).	Påbörjad

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 8

Uppsalas invånare, organisationer och näringsliv ska vara delaktiga i att utforma samhället

Nämndens verksamhet uppnår till övervägande del till de resultat den vill se inom målet.

Uppdrag 19: Öka kunskapen om och utarbeta en systematik för att skapa likvärdiga möjligheter för invånarna att vara delaktiga i utvecklingen av Uppsala

Status	Planeras klar
Påbörjad	2022

Nämnden har under året arbetat för att utveckla och implementera metoder och möjligheter till inflytande och egenmakt till barn, ungdomar och vuxna har påbörjats bland annat genom personliga ombud och en lokal samarbetsgrupp tillsammans med arbetsmarknadsnämnden och omsorgsnämnden. Nämnden har även deltagit i medborgardialoger genom deltagande från avdelning barn och unga insatser.

Åtgärden att involvera invånarna för ett bättre anpassat stöd planeras att genomföras under 2022 och samma med åtgärden att använda nya lösningar som bättre svarar mot invånarnas behov och efterfrågan.

Inom ramen för införandet av nytt verksamhetssystem har möjligheten till digital orosanmälan införts och införandet av digital ansökan inom både barn- och ungdomsvården och inom vuxen-vården pågår. Detta väntas ge en effektivare hantering av ärenden och en bättre tillgänglighet för invånarna. Införandet av Cosmic Link har påbörjats och det innebär i förlängningen bland annat att brukare ska kunna ta del av underlag och SIP-protokoll via 1177.

Nämndens åtgärder	Status
Utveckla och implementera metoder och möjligheter till inflytande och egenmakt för barn, ungdomar och vuxna så att stöd och insatser bättre motsvarar behoven.	Påbörjad
Öka förutsättningarna för involvering av invånarna för bättre anpassat stöd.	Försenad
Se över möjligheter att använda nya lösningar i nämndens verksamheter som svarar mot invånarnas behov och efterfrågan.	Försenad

Kvarvarande uppdrag (2020): 8.2 Uppmärksamma 2020 som temaår för mänskliga rättigheter inom områdena fred, demokrati och yttrandefrihet

Status	Planeras klar
Klar	2021

Mänskliga rättigheter har uppmärksammats i socialnämndens verksamheter under året och medarbetare deltog i de MR-dagar som Uppsala kommun stod värd för. Utöver detta har nämnden tillsammans med kommunstyrelsen och föreningen Fredens hus genomfört utbildningar för kommunanställda som arbetar på Kontaktcenter och i kommunens receptioner, utbildnings- och jobbcener samt försörjningsstöd. Utbildningarna omfattar mänskliga rättigheter, den stärkta minoritetslagstiftningen med utgångspunkt i den romska minoritetens rättigheter. På grund av rådande situation kring covid-19 har utbildningstillfällena genomförts digitalt.

Kvarvarande uppdrag (2019): Ta fram en informationshanteringsplan som utifrån verksamheternas processer stödjer en effektiv, rättssäker och digital informationshantering

Status	Planeras klar
Klar	2021

Informationshanteringsplan är framtagen och beslutad i socialnämnden vid sammanträdet i december 2021.

Nämndens grunduppdrag:

Socialnämndens insatser är individinriktade och anpassas utifrån individens behov. Nämndens åtgärd att vidareutveckla arbetet med brukarmedverkan sker på flera sätt. Bland annat genom att utveckla genomförandet av brukarundersökningar, exempelvis genom större involvering av socialsekreterare genom instruktionsfilm och ambassadörer för undersökning på enheterna och förbättrad information. Centralt är också arbetet för att öka barns och brukares delaktighet och inflytande i utredning och utformning av insatser. Uppsala kommun har infört ett system från Inera för säkra digitala videomöten och implementering pågår i verksamheten. Under hösten 2021 har nämnden även planerat för att genomföra en brukarrevision inom familjestödsgruppen, avdelning barn och ungdom insats. Själva brukarrevisionen kommer att genomföras under 2022.

Nämndens åtgärder	Status
Vidareutveckla nämndens arbete med brukarmedverkan.	Påbörjad
Fortsätta arbetet för att säkerställa att nämnden kan genomföra säkra digitala möten med personer i behov av stöd.	Påbörjad

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 9

Uppsala kommuns medarbetare ska ha bra arbetsvillkor och kan med hög kompetens möta Uppsala

Nämndens verksamhet har till övervägande del lett till de resultat den vill se inom målet.

Uppdrag 20: Stärka den strategiska och operativa kompetensförsörjningsplaneringen för kommunen som arbetsgivare med fokus på bristyrken. (KS, UBN, ÄLN, OSN, KTN, SCN och AMN)

Status	Planeras klar
Påbörjad	2022

Strategisk kompetensförsörjningsplanering handlar om att på ett systematiskt och strukturerat sätt arbeta med att identifiera verksamhetens utgångspunkter och behov av kompetens. Tillgång till medarbetare med rätt kunskap och kompetens är en grundförutsättning för att förvaltningen ska kunna nå sina långsiktiga mål samt möta medborgarnas krav och behov, nu och i framtiden. Nämndens uppdrag att stärka den strategiska och operativa kompetensförsörjningsplaneringen är påbörjat och förvaltningen har tagit fram kompetensförsörjningsplaner för varje avdelning.

Nämndens åtgärder	Status
Arbeta systematiskt och strukturerat med kompetensinventering, analys och kompetensplanering.	Påbörjad

Nämndmål: Kommunen ska ha ett hållbart och hälsofrämjande arbetsliv
Nämndens verksamhet har till övervägande del lett till de resultat den vill se inom målet.

Chefer och medarbetare ska uppmuntras till en hälsosam livsstil. Kommunens arbetsmiljöarbete ska i första hand vara hälsofrämjande och förebyggande. Nämndens åtgärd att fortsätta arbeta enligt årshjulet för arbetsmiljöarbetet har fortlöpt. Hela förvaltningen arbetar utifrån det förvaltningsövergripande årshjulet för arbetsmiljöarbetet. En del enheter har också utvecklat enhetsspecifika årshjul/rutiner för arbetsmiljöarbetet. Inriktningen är att verka för att samtliga enheter arbetar fram enhetsspecifika årshjul för arbetsmiljöarbetet samt enhetsspecifika arbetsmiljömål för att underlätta uppföljningen av arbetsmiljöarbetet.

Nämndens åtgärd att förbättra förutsättningarna för medarbetarengagemang, delaktighet och ett öppet klimat har fortlöpt utifrån samverkansavtalets intentioner. Ett arbete pågår med att stärka chefernas kunskaper avseende individuella samtal och gruppdialoger som en plattform för utveckling (tidigare APT). Plattform för utveckling ska präglas av en hög grad av medskapande i arbetsmiljö- och verksamhetutvecklingsfrågor.

Nämndens åtgärder	Status
Fortsätta att arbeta enligt socialförvaltningens årshjul för arbetsmiljöarbetet.	Påbörjad
Förbättra förutsättningarna för medarbetarengagemang, delaktighet och ett öppet kommunikationsklimat i verksamhetsutvecklingsfrågor.	Påbörjad

Nämndmål: Kommunen ska ha ett kulturbärande ledar- och medarbetarskap, som säkrar leveranser av hög kvalitet, verksamhetsutveckling och medledarskap

Nämndens verksamhet har till övervägande del lett till de resultat den vill se inom målet.

Nämndens åtgärd att genomföra utbildningsinsatser i förändringsledning är påbörjad. Utbildningsinsatser i förändringsledning genomförs för förvaltningens chefer, men också i relation till stödfunktioner som i sina roller stöttar chefer i förändringsarbeten. Den första utbildningsinsatsen har genomförts under våren 2021. Parallellt med formella utbildningsinsatser pågår också ett arbete med att skapa förutsättningar för verksamhetsutveckling på enhetsnivå genom aktiva APT möten/plattform för utveckling. Medarbetarinflytande och medarbetarengagemang är viktiga faktorer i förändringsledning, vilket också kommer belysas i samband med utbildningsinsatserna.

Nämndens åtgärd för att säkerställa förväntningarna på att ledaruppdraget är tydligt och välkända pågår och förvaltningens ledarutvecklingsplan utgår från ledaruppdraget och syftar till att skapa förutsättningar för chefer att leverera på ledaruppdraget. Under hösten startades ytterligare en handledningsgrupp för kollegial handledning för chefer, en så kallade backstage-grupp.

Nämndens åtgärder	Status
Genomföra utbildningsinsatser i förändringsledning	Påbörjad
Säkerställa att förväntningarna på ledaruppdraget är tydliga och välkända.	Påbörjad

Socialförvaltningen

Handläggare:
Magnus Bergmark

Socialnämndens sammanställda analys inför årsredovisning 2021

Viktiga händelser under året

- Pandemin har framförallt ställt krav på förändrat arbetssätt med hemarbete där så har varit möjligt, med digitala möten och eller telefonkontakt i stället för fysiska möten. I verksamheter där hemarbete inte har varit möjligt har det varit stora utmaningar att hålla avstånd och följa restriktioner i övrigt. Under förutsättningar har det fungerat väl. Inom egen regi har pandemin i perioder påverkat verksamheter, främst HVB. Intaget behövt begränsats för att klara av att isolera smittade från övriga klienter. Gruppverksamheter inom öppenvården har påverkats och då man i perioder minskat antalet deltagare i grupperna.
- Nämnden har inrättat en avhopparverksamhet. Individer får stöd att lämna kriminella gäng och att ändra livsstil. Insatser matchas utifrån individens behov.
- Nämnden har ingått förnyat IOP med Uppsala stadsmissionen avseende hemlöshet, avser Mikaelsgården och kvinnobyran.
- Nämnden har fattat beslut om att tillhandahålla arbetsskor till personal som arbetar på fältet och till personal som behöver byta till arbetsskor under sitt arbetsutövande.

- I Sävja har ett projekt startats ihop med Kultur och Fritidsnämnden med syfte att barn och familjer i mellanstadiet ska vara delaktiga att utforma fritidsaktiviteter och familjestöd utifrån egna behov.
- Under hösten startade Socialjournsbryggan med två medarbetare. Verksamheten tillhör socialjouren men arbetar enkom på uppdrag från barn och ungdom myndighet i Uppsala. Syftet är avlastning för dagpersonal gällande ärenden som krävt insats kvällstid. Mycket uppskattat av medarbetare som arbetar kontorstid.
- Förändrad lagstiftning. Ett flertal ändringar och nya lagar har tillkommit under året. Bland annat inom det familjerättsliga området.
- Verksamheten Eksätra har byggt ut sin öppenvård genom en satsning på intensiv hemmabaserad familjebehandling, IHF. Flera medarbetare har utbildats behandlingsmetoden. Satsningen innebär att vi inte behöver köpa lika mycket öppenvård från externa aktörer.
- Nämnden utökade satsningen på socialarbetare med placering i skolan till fler områden i kommunen. Arbetet inkluderar elever i mellan- och högstadium på 11 skolor i stadsdelarna Gottsunda/Valsätra, Gränby, Sävja och Stenhagen.
- Nämnden har fattat beslut om att utreda förutsättningarna för att införa Bostad först sedan har kommunfullmäktige i Mål och budget 2022 fattat beslut om att det ska införas.
- Nämnden har givit uppdrag till förvaltningen att utreda och till nämnden återkomma om hur socialförvaltningens möjligheter ser ut att utöka antal familjehem i egen regi (redovisas och beslutats 2 februari).

Måluppfyllelse

Analys av ekonomiskt utfall

Socialnämnden				
Belopp i miljoner kronor	Kommunbidrag 2021	Resultat		
		Bokslut 2021	Bokslut 2020	Helårsprognos 202108
Politisk verksamhet	5	-1	0	-1
Missbrukarvård och övrig vård för vuxna	205	10	-4	6
Barn- och ungdomsvård	573	-49	-51	-52
Familjerätt och familjerådgivning	19	0	1	0
Flyktingmottagande	10	7	9	10
Nämnden totalt	811	-33	-45	-37

	KF-budget 2021	Bokslut 2021	Bokslut 2020	Helårsprognos 202108
Investeringar	2	1	0	2

Nämndens resultat för 2021 är ett underskott på 33 miljoner kronor. Nettokostnaden är 844 miljoner kronor, jämfört med budget 811 miljoner kronor.

Barn och ungdomsvården har en negativ avvikelse på 49 miljoner kronor jämfört med budget. Verksamheten tar emot ett högt inflöde av ärenden och har höga volymer av insatser.

Det har under året varit ett ökat behov av placering i jour- och familjehem utifrån problematik där barn utsätts för våld eller att föräldrarna brister i omsorgen på grund av psykisk ohälsa och missbruk.

Trygghetsatsningen har gett effekt genom en snabb omställning inom verksamheten. Ett utvecklat samarbete med polis och ungdomsjour har lett till att fler barn och ungdomar kunna upptäckas tidigare med normbrytande beteende och åtgärder har kunnat sättas in snabbare. Det har resulterat i ökade kostnader genom ett flertal placeringar i HVB.

Under året har även en satsning på hedersrelaterat våld och förtyck genomförts, genom att inrätta ett HRV-team. Det ska öka kompetensen och förbättra handläggningen för målgruppen.

Ett intensivt arbete och ökat fokus har lett till att vårdnadsöverflyttning ständigt ökar, viket minskar volymen på familjehemsplaceringar. Även om kostnader för dessa kommer att kvarstå, så minskar handläggningskostnader och arvudet är lägre än konsulentstöd familjehemsvård. Det skapar också trygghet för barnen som vet att de kommer växa upp i detta hem.

Missbrukarvård och övrig vård för vuxna har ett positivt resultat på 9,5 miljoner kronor. Missbrukarvården har en hög nivå insatser för målgruppen och en hög grad av komplicerande ärenden. Missbrukarvård och övrig vård för vuxna har en negativ avvikelse jämfört med budget på insatskostnad, men har lägre personal-, lokal och övriga kostnader.

Verksamhet flyktingmottagande har ett positivt resultat på 7,5 miljoner kronor. Antalet aktuella ungdomar har halverats under året och är på en låg nivå. Kostnaden kan hållas låg då resurser styrs om till barn och ungdomsvård.

Nämnden har under året investerat för 1 miljoner kronor i möbler och larmutrustning i samband med lokalbyte.

Verksamhetsbokslut

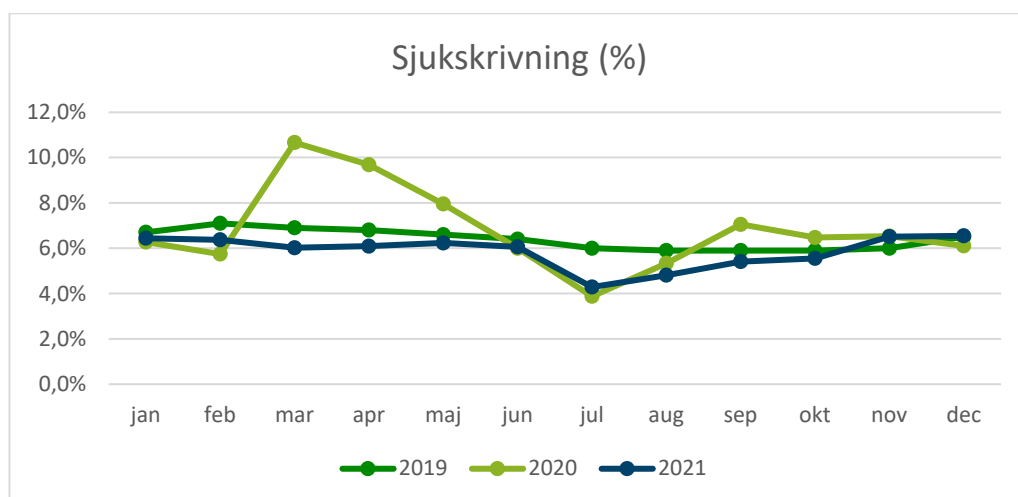
Nämnden bedömer att den i hög grad uppnått det den planerat för att bidra till kommunfullmäktiges inriktningsmålen för åtta av inriktningsmålen. För ett av inriktningsmålen är nämndens bedömning att nämnden enbart uppnått delar av det den planerat för att bidra till inriktningsmålet. Detta gäller inriktningsmålet om att Uppsala kommun ska ha en jämställd och hållbara ekonomi. Nämnden har genomfört åtgärder för att uppnå högre kostnadseffektivitet, men samtidigt visar det ekonomiska resultatet underskott för helåret 2021.

Analys av personal och bemanning

En av förvaltningens största utmaningar är att behålla erfarna medarbetare till avdelning barn och ungdom myndighet. Förvaltningen har genomfört flera insatser för att underlätta bemanningssituationen, såsom ett fortsatt arbete med att utveckla kompetensutvecklingsplanen, säkerställa konkurrenskraftiga löner, utveckla ledarskapet genom bl.a. tillitsbaserat ledarskap samt ett antal utvecklingsinsatser såsom välfungerande arbetsgrupper och ett aktivt arbetsmiljöarbete.

Pågående Corona-pandemi har också, särskilt inom vissa verksamheter påverkat bemanningssituationen negativt. Frånvaron har varit högst inom Barn och ungdom myndighet, särskilt under våren och hösten. Även frånvaro på grund av vård av sjukt barn är högst på avdelning Barn och ungdom myndighet. Det i kombination med en redan hög arbetsbelastning framför allt inom vissa delar av avdelningen skapande en ansträngd situation för några enheter.

I början av pandemin våren 2020 syntes kraftigt ökade sjuktal på ca 11%. Nu är den totala sjukfrånvaron, d v s när kort- och långtidssjukfrånvaron är sammanslagen under 2021 på ungefär samma nivå som 2019, ca 6 %, dock något lägre under sommarmånaderna.

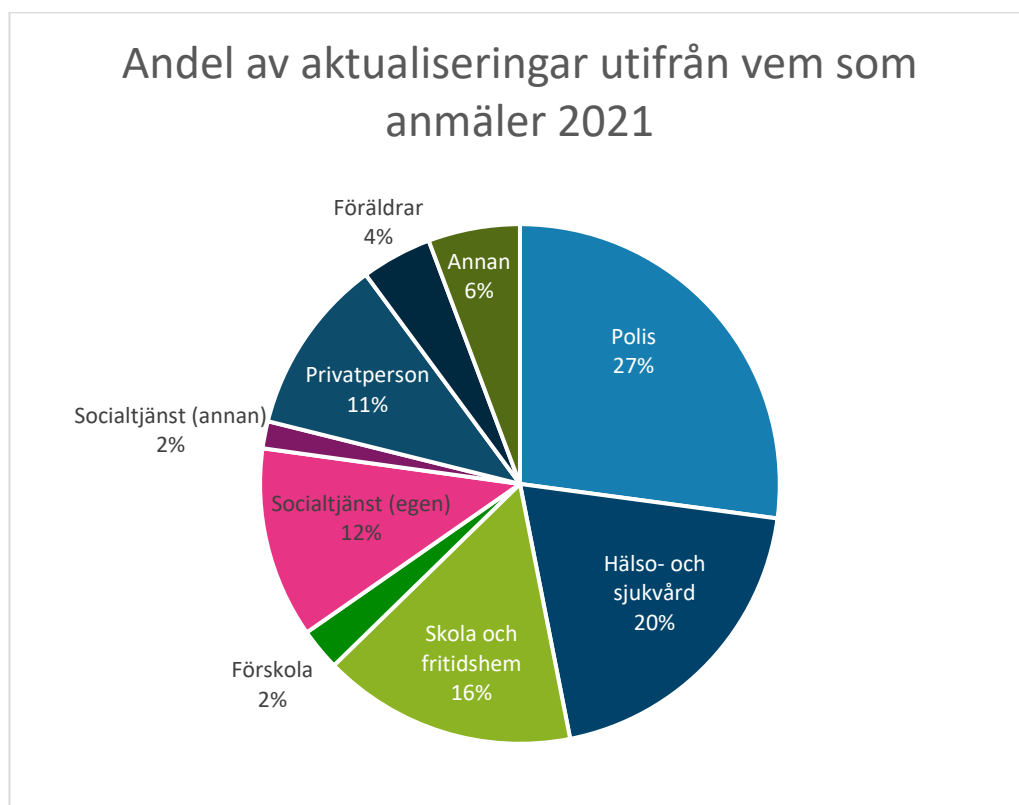
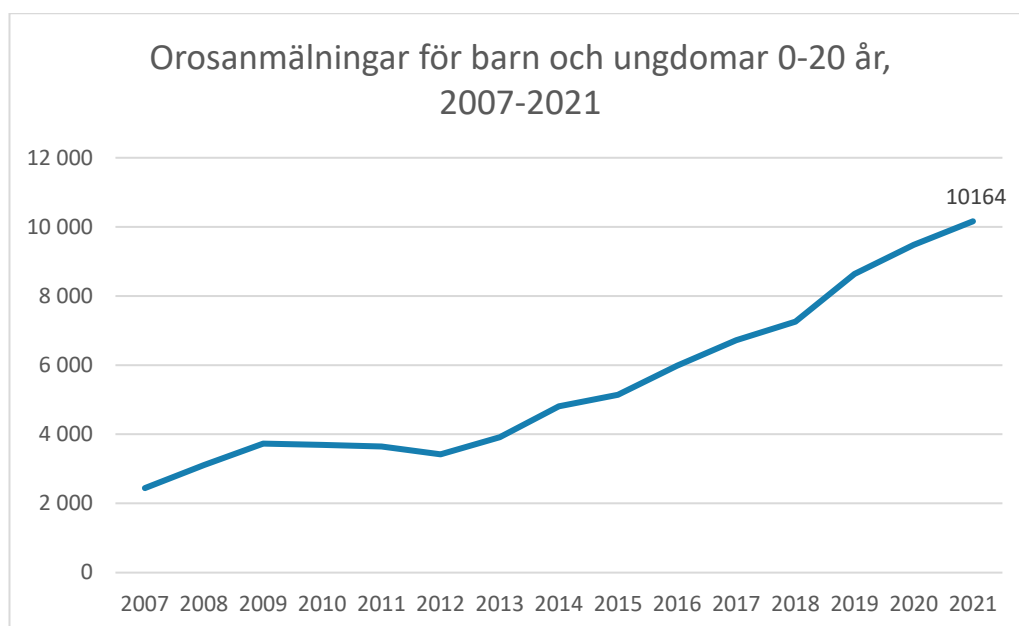
2021 års medarbetarundersökning påvisar ett svagt ökat totalindex (76) jämfört med 2019 och 2020 års mätningar (75). Däremot har svarsfrekvensen sjunkit något, från 87 % 2020 till 85% 2021. Det är små förändringar i delindex vid jämförelse mellan åren. Totalindex, arbetssituation samt andra viktiga frågor påvisade något bättre resultat jämfört med 2020. Frågan om arbetet under det senaste året har varit fritt från hot hade 2020 ett index på 74. I 2021 års mätning har indexet ökat till 80, där en bidragande faktor kan vara förvaltningens aktiva arbete med hot- och våldsförhållanden, både avseende utbildningsinsatser och avseende rutiner och checklistor. Även om indexet avseende arbetssituation har ökat något finns det förbättringsområden. Framför allt har frågan gällande att hinna med sina arbetsuppgifter inom ordinarie arbetstid med ett index på 66, samt att kunna koppla av från arbetet på ledig tid med index 68.

Inom hela förvaltningen har en särskild satsning gjorts gällande att uppmärksamma otillåten påverkan. Arbetet kommer fortgå även 2022.

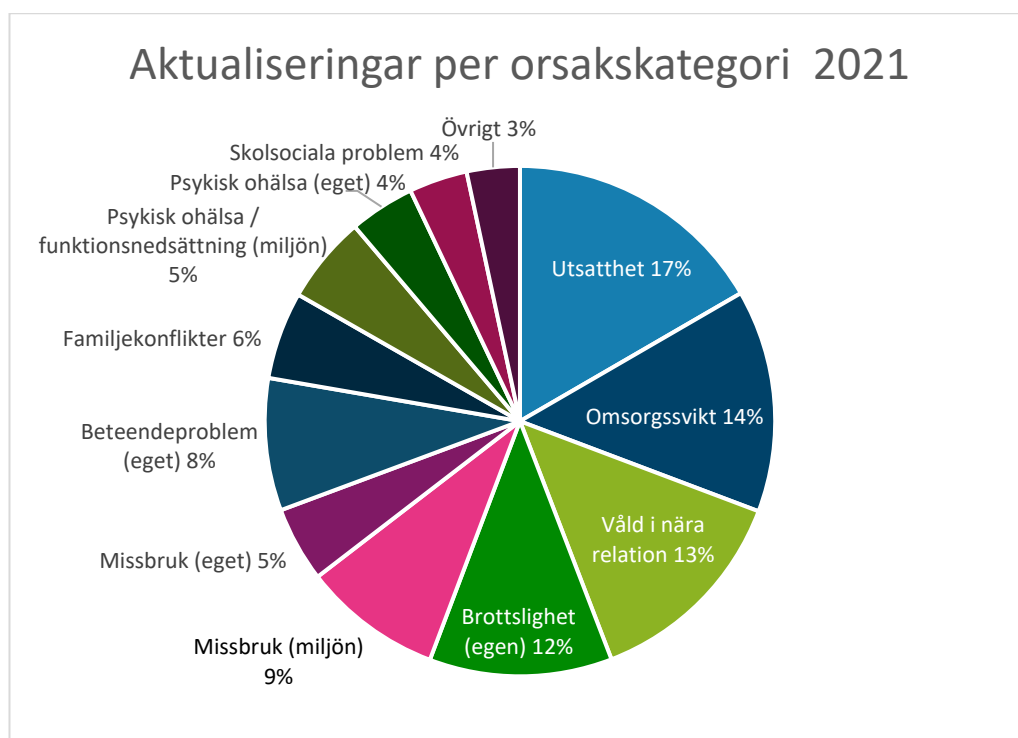
Utvecklingen inom de verksamheter nämnden ansvarar för

Förändrade behov

När det gäller utvecklingen inom nämndens ansvarsområde så är orosanmälningar och de behov dessa grundar sig i något som ständigt förändrar nämndens förutsättningar. Under perioden 2007 till 2021 rör det sig om en uppgång med 416 procent. Utvecklingen mellan 2020 och 2021 innebar en ökning med 7,2 procent, vilket är något lägre ökning än tidigare år. Framför allt ökade orosanmälningar om våld mot barn vilket lett till fler insatser för att skydda barn i form av jourplaceringar i familjehem.

De aktualiseringar som kom in under 2021 kommer framför allt från polisen, hälso- och sjukvård inklusive tandvård, samt skolor och fritidshem.

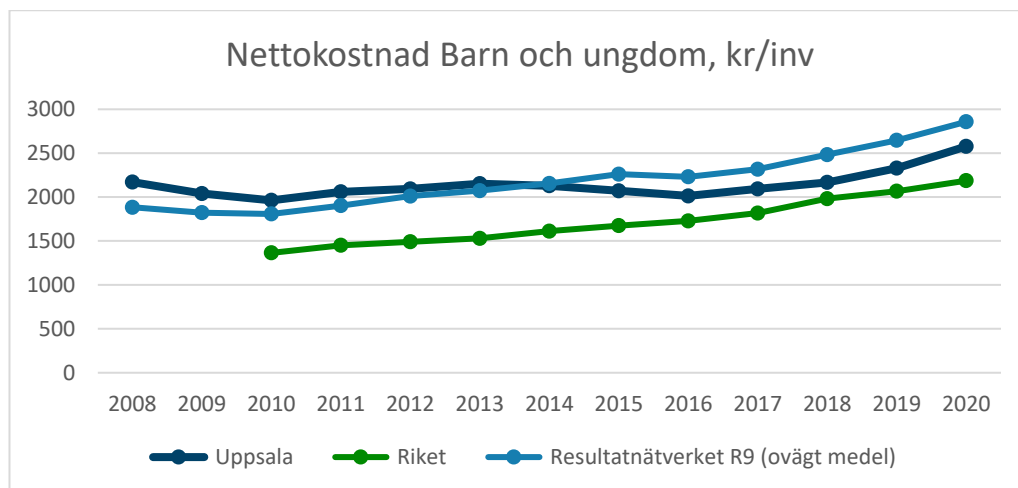

När det gäller de orsaker som anges för aktualiseringen så rör de flesta våld olika former av utsatthet, oro för omsorgsbrist eller oro för våld i nära relation. Med utsatthet menas olika former av fysiska, psykiska eller sexuella övergrepp, men också former av hedersproblematik och kriminalitet i barnets miljö.

Utveckling av kostnader

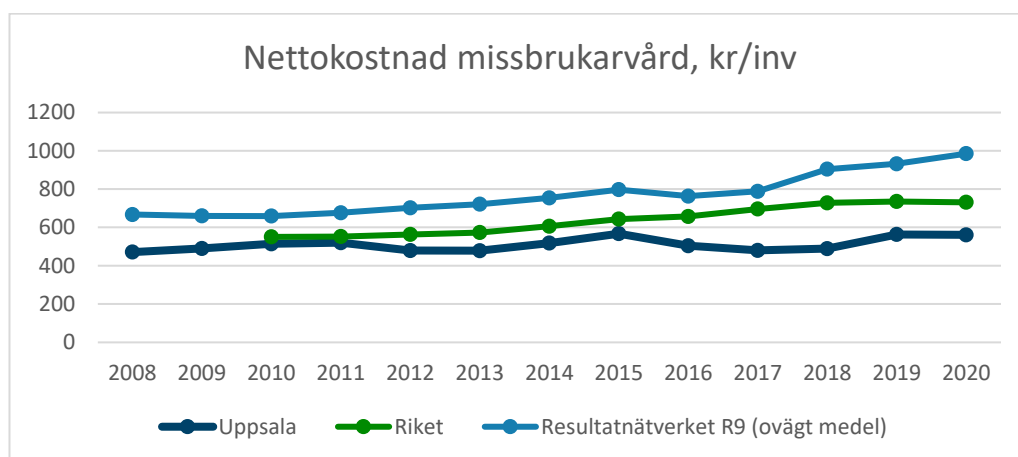
Barn- och ungdomsvården

När det gäller kostnadsutvecklingen för barn- och ungdomsvården fördelat som kostnad per invånare så är utvecklingen för både nätverket R9 och riket att kostnaderna ökar. Uppsala har haft en något stabilare utveckling över tid. Uppsala har dock också haft en ökad nettokostnad senaste åren, riket har lägre snittkostnad och de kommuner som är mest jämförbara (R9) har högre snittkostnad.

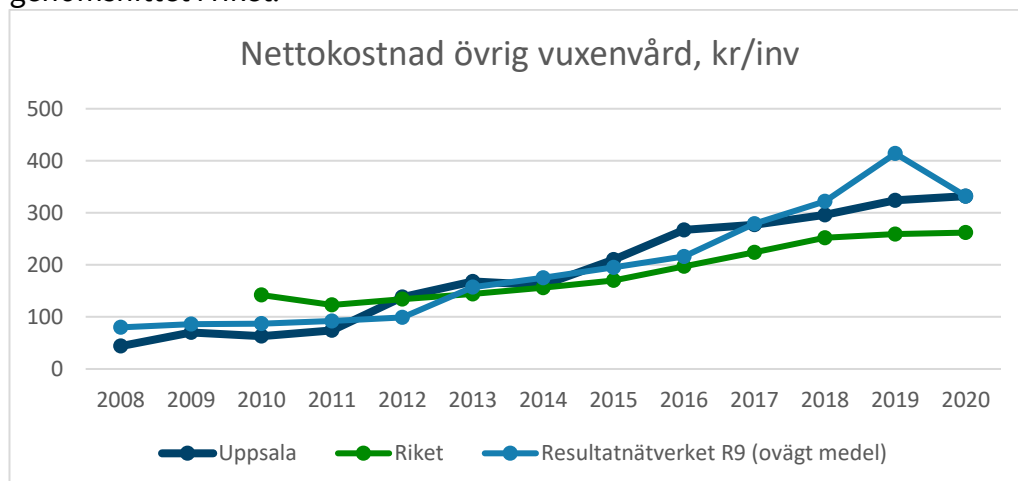

Vuxenvården

Vuxenvården delas in i områdena Missbrukarvård och övrig vård. När det gäller kostnadsutvecklingen för missbrukarvården som kostnad per invånare så har Uppsala genomgående lägre nettokostnader än både riket och de jämförbara så kallade R9-kommunerna.

Övrig vuxenvård innefattar exempelvis spelmissbruk och våld i nära relationer. Kostnaden för övrig vuxenvård i Uppsala har varit i nivå med jämförbara kommuner, men är sedan 2018 lägre. Kostnaden ligger över genomsnittet i riket.

Kostnad per brukare

Under 2021 genomförde förvaltningen den externa analysen kostnad per brukare. Undersökningen baserades på 2020 års utfall och det innebär att det nu finns en tidsserie för utvecklingen under åren 2016 till 2020. Kostnad per brukare genomförs i många kommuner och det finns därmed en möjlighet att jämföra resultaten och utvecklingen i Uppsala med jämförbara kommuner som deltagit i undersökningen. Det går också att jämföra med samtliga kommuner som genomfört undersökningen. Där skiljer sig förutsättningarna mellan kommunerna och det påverka i vilka sammanhang en jämförelse ger en tydlig bild. Här följer slutsatserna från kostnad per brukare-analysen.

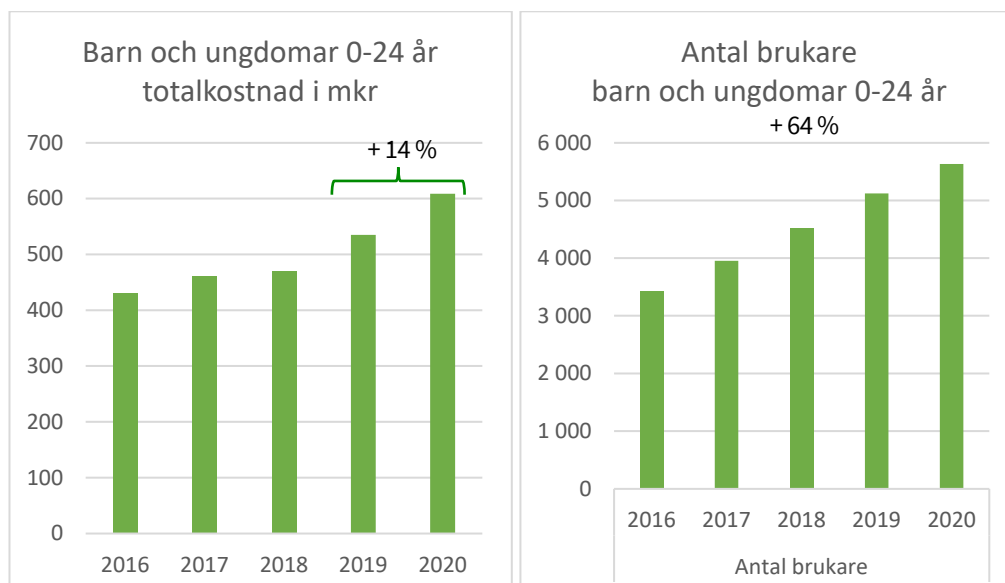
Barn- och ungdomsvården

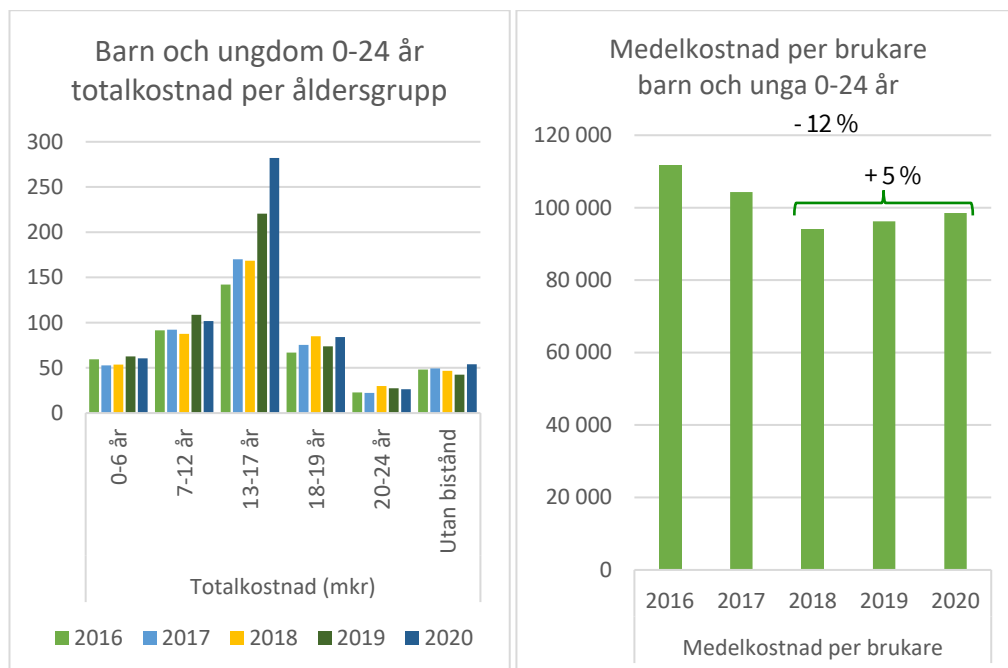
Den totala kostnaden för barn- och ungdomsvården har ökat med 14 procent mellan 2019 och 2020.

Detta förklaras till övervägande del av fler brukare, som ökat med 10 procent, vilket kan jämföras med antal invånare 0–24 år som ökat med 1,5 procent. Kostnaderna har ökat mest för åldersgruppen 13–17 år där den ökat med 29 procent och under perioden 2016 till 2020 har kostnaderna för åldersgruppen dubblerats. Antalet brukare har däremot haft den största ökningen bland barn i åldersgruppen 0–12 år.

Uppsala har en lägre andel invånare inom barn- och ungdomsvården än genomsnittet för kommunerna som deltar i kostnad per brukare, KPB-kommunerna. I Uppsala är andelen 7,7 procent och för övriga kommuner som gjort undersökningen föregående år var andelen 8,4 procent. Skillnaden i den lägre andelen motsvarar 526 brukare och med samma kostnad per brukare hade kostnaden varit cirka 52 miljoner kronor högre om andelen varit lika hög som i övriga kommuner.

Den genomsnittliga kostnaden per brukare ligger 5 procent högre än genomsnittet för de kommuner som genomför kostnad per brukare och har ökat med 2 procent jämfört med föregående år. Under perioden 2016 till 2020 har kostnaden per brukare minskat med 12 procent, men under de tre senaste har det skett en gradvis ökning med sammantaget 5 procent. Om Uppsala hade haft samma antal brukare, men med den genomsnittliga kostnaden per brukare som andra kommuner, hade kostnaden varit nästan 27 miljoner kronor lägre. När det gäller kostnad per invånare så har denna ökat med 12 procent mellan 2019 och 2020 och är nu något lägre än för genomsnittet bland övriga kommuner föregående år.

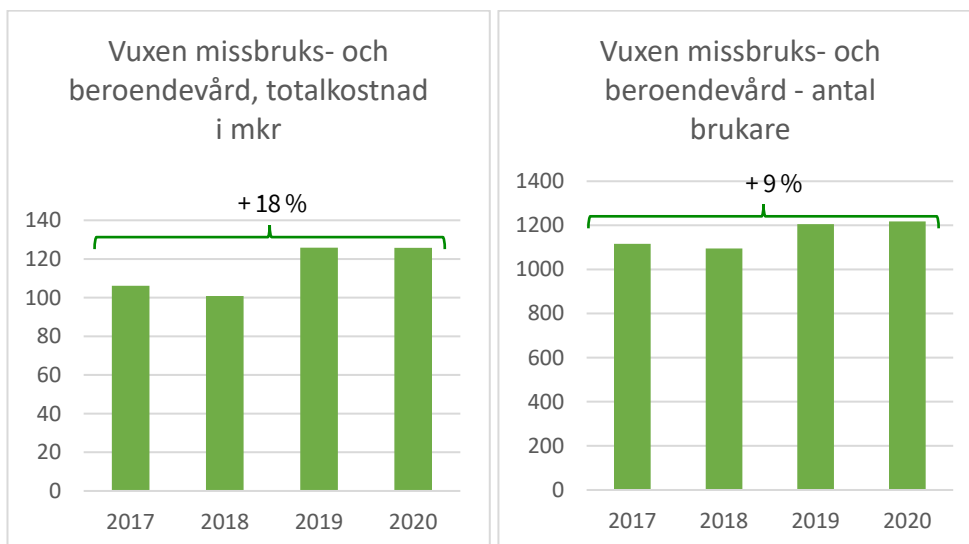

Antalet aktuella barn och ungdomar inom socialnämndens barn- och ungdomsvård har ökat med 64 procent mellan 2016 och 2020.

När det gäller placering i hem för vård eller boende så är placeringstiden kortare i Uppsala jämfört med liknande kommuner i undersökningen. Placeringstiden har ökat med 15 procent mellan 2019 och 2020. Den genomsnittliga dygnskostnaden har ökat med 3 procent och antalet placerade barn och unga har minskat med 1,2 procent. Sammantaget innebär detta en total kostnadsökning för placering med 22 procent och den genomsnittliga kostnad per brukare ökat med 19 procent.

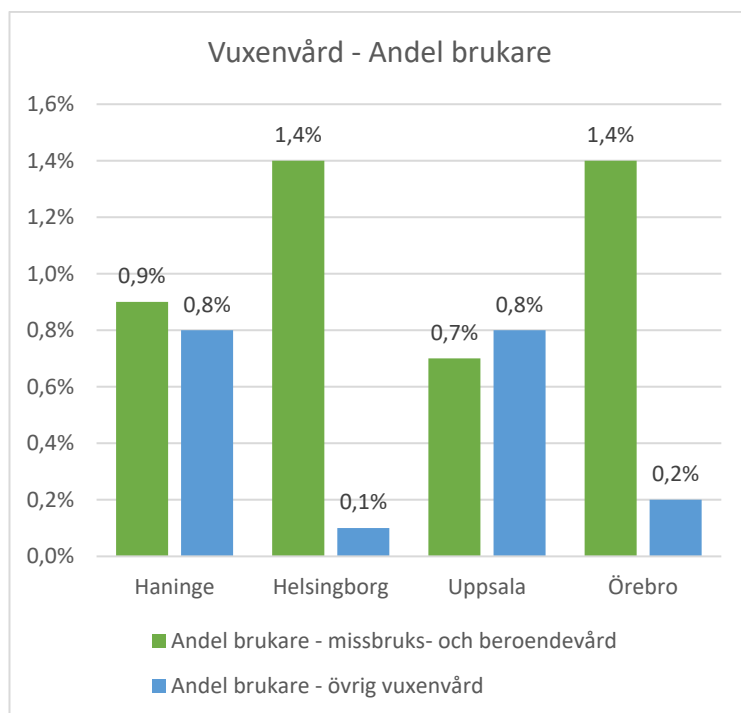
Vuxna – missbruks- och beroendevård samt övrig vuxenvård

Uppsalas totala kostnader för vuxen missbruks- och beroendevård har varit oförändrad mellan 2019 och 2020. Under perioden 2017 till 2020 har kostnaderna ökat med 18 procent. Antalet brukare är närmast oförändrat jämfört med föregående år och under perioden 2017 till 2020 har antalet brukare ökat med 9 procent. Den genomsnittliga kostanden per brukare är oförändrad jämfört med föregående, samt i nivå med kostnaden 2017.

Uppsala har en betydligt lägre andel invånare som är brukare inom missbruks- och beroendevården jämfört med övriga kommuner som genomför kostnad per brukare. Skillnaden motsvarar 774 brukare och med en oförändrad kostnad per brukare hade kostnaderna varit omkring 74 miljoner kronor högre. Uppsala har samtidigt en betydligt högre kostnad per brukare än genomsnittet. Sammantaget ger det en kostnad per invånare som är 4 procent lägre än övriga kommuner i undersökningen.

Uppsala har en lägre andelen invånare aktuella inom missbruks- och beroendevården än kommunerna i jämförelsen. Andelen är i nivå med Haninge, men betydligt lägre än Helsingborg och Örebro. När det gäller övrig vuxenvård, där våld i nära relation utgör de huvudsakliga delen, är andelen invånare som är aktuella betydligt högre än i Helsingborg och Örebro, men i nivå med Haninge. Uppsala är den enda av kommunerna i jämförelsen där andelen invånare i övrig vuxenvård är större än andelen invånare i missbruks- och beroendevård.

Framtida utmaningar

Följande utmaningar har identifierats för nämnden inför 2022 och framåt:

- Samhällsutvecklingen med ökad polarisering medför risk för kriminalitet och social oro. Det leder till växande behov av socialtjänstens förebyggande, upptäckande och stödjande verksamhet.**

För att möta utmaningarna behöver bland annat den nya inriktningen för arbetet med att förebygga och förhindra att barn, ungdomar och unga vuxna begår kriminella handlingar samt avhopparverksamheten utvecklas.
- En utveckling mot mer komplexa behov där sociala problem kombineras med psykiatriska diagnoser, funktionsnedsättning och neuropsykiatriska svårigheter.**

För att möta utmaningarna behöver kompetensen inom de olika områdena stärkas och samverkan mellan olika funktioner och aktörer fungera bättre.
- Utmaningar att effektivisera verksamheten för att möta växande behov och nå budget i balans.** Socialnämndens ekonomiska utmaningar kvarstår och under de kommande åren behöver

nämnden genomföra effektiviseringar i syfte att motverka kostnadsökningar.

- **Rekrytera och behålla rätt kompetens inom barn- och ungdomsvården.**
- **Brist på boendemöjligheter i rätt prisnivå för nämndens målgrupper.** Bristen på bostäder som nämndens målgrupper har råd med är en fortsatt utmaning.
- **Förebygga och ge riktade stödinsatser till flickor och pojkar som utsätts för hedersrelaterat våld.** Orosanmälningar rörande hedersrelaterad problematik har ökat i Uppsala och fortsatta stödinsatser kommer att behövas.

Socialnämnden
Rapport

Datum:
2022-02-01

Diarienummer:
SCN-2022-00063

Handläggare:
Elisabeth Karlsson

Avrapportering av internkontrollplan för 2021

Innehåll

Granskningar i föreliggande rapport.....	5
Föreslagna åtgärder utifrån granskningarna	5
Tidigare granskningar under året.....	5
Åtgärder vidtagna utifrån tidigare granskningar under året.....	7
Arbetet med intern kontroll under året.....	7
Redovisning av kontrollmoment	9
1. Kontrollmoment: Individutskottets kontroll gällande, beslut att inte inleda utredning, beslut att avsluta utredning utan åtgärd, samt särskilda kostnader	9
Resultat av kontroll	9
Åtgärder.....	9
Genomförd kontroll.....	9
2. Kontrollmoment: Granskning av social dokumentation	10
Resultat av kontroll	10
Åtgärder.....	10
Genomförd kontroll.....	10
3. Kontrollmoment: Granskning av ärenden där genomförandeplaner ska ha upprättats.....	11
Resultat av kontroll	11
Åtgärder.....	11
Genomförd kontroll.....	11
4. Kontrollmoment: Kontroll av intern sekretess genom loggningskontroll av ärenden i verksamhetssystemet	11
Resultat av kontroll	11
Åtgärder.....	11
Genomförd kontroll.....	11
5. Kontrollmoment: Kontroll av intern sekretess genom loggningskontroll av användare i verksamhetssystemet	12
Resultat av kontroll	12
Genomförd kontroll.....	12
6. Kontrollmoment: Kontroll att delegationsbeslut anmäls till nämnd inom skälig tid och att rätt delegat fattat beslutet.....	12
Resultat av kontroll	12
Åtgärder.....	12
Genomförd kontroll.....	12
7. Kontrollmoment: Diarieföring av korrespondens med IVO	12
Resultat av kontroll	13
Åtgärder.....	13
Genomförd kontroll.....	13

8.	Kontrollmoment: Vederbörlig specifikation finns bilagda fakturor	13
	Resultat av kontroll	13
	Åtgärder.....	13
	Genomförd kontroll.....	13
9.	Kontrollmoment: Kontroll av om uppgifter i verksamhetssystemet är aktuella och korrekta för ett urval av inkomna vårdfakturor	14
	Resultat av kontroll	14
	Åtgärder.....	14
	Genomförd kontroll.....	14
10.	Kontrollmoment: Granskning av att rutiner för avsläpp av posten övriga kostnader följs genom att beslutsmeddelande finns och att kostnaden är rätt konterad.	14
	Resultat av kontroll	14
	Genomförd kontroll.....	14
11.	Kontrollmoment: Kontroll att ersättning till uppdragstagaren utgår enligt riktlinjerna	14
	Resultat av kontroll	15
	Åtgärder.....	15
	Genomförd kontroll.....	15
12.	Kontrollmoment: Kontroll att ersättning till uppdragstagaren belastar rätt ansvar 15	
	Resultat av kontroll	15
	Åtgärder.....	15
	Genomförd kontroll.....	15
13.	Kontrollmoment: Kontroll att uppdragstagarens uppdrag är rätt registrerat i lönesystemet.....	15
	Resultat av kontroll	15
	Åtgärder.....	16
	Genomförd kontroll.....	16
14.	Kontrollmoment: Kontroll att inte uppdragets ersättning är dubbelregistrerat 16	
	Resultat av kontroll	16
	Åtgärder.....	16
	Genomförd kontroll.....	16
15.	Kontrollmoment: Kontroll att insatsen samt resursen är registrerad rätt på barnet/ungdomen samt på rätt enhet i verksamhetssystemet.....	16
	Resultat av kontroll	16
	Åtgärder.....	17
	Genomförd kontroll.....	17
16.	Kontrollmoment: Kontroll att beslutsfattaren är enligt delegation	17

Resultat av kontroll	17
Åtgärder.....	17
Genomförd kontroll.....	17
17. Kontrollmoment: Att insatsen övervägs/följs upp enligt riktlinjerna	17
Resultat av kontroll	17
Åtgärder.....	18
Genomförd kontroll.....	18
18. Kontrollmoment: Att uppdragstagarakt finns och är registrerade i journalprogrammet/ verksamhetssystemet enligt rutin.....	18
Resultat av kontroll	18
Åtgärder.....	18
Genomförd kontroll.....	18
19. Kontrollmoment: Att årliga registerkontroll av uppdragstagaren görs och dokumenteras enligt lathund	18
Resultat av kontroll	18
Åtgärder.....	19
Genomförd kontroll.....	19
20. Kontrollmoment: Att avtal med uppdragstagaren finns enligt riktlinjer.....	19
Resultat av kontroll	19
Åtgärder.....	19
Genomförd kontroll.....	19
21. Kontrollmoment: Kontroll av kunskap hos kommunens politiker och tjänstemän om regler för mutor, jäv och representation	19
Resultat av kontroll	19
Åtgärder.....	20
Genomförd kontroll.....	20

Granskningar i föreliggande rapport

Inför årsbokslutet har granskningar genomförts avseende följande kontrollmoment:

- Granskningen är genomförd med anmärkning avseende:
 - o Granskning av ärenden där genomförandeplaner ska ha upprättats
 - o Vederbörlig specifikation finns bilagda fakturor

- Granskningen är genomförd med mindre anmärkning avseende:
 - o Individutskottets kontroll gällande, beslut att inte inleda utredning, beslut att avsluta utredning utan åtgärd, samt särskilda kostnader.
 - o Granskning av social dokumentation
 - o Kontroll att delegationsbeslut anmäls till nämnd inom skälig tid och att rätt delegat fattat beslutet
 - o Diarieföring av korrespondens med IVO
 - o Kontroll av kunskap hos kommunens politiker och tjänstemän om regler för mutor, jäv och representation

- Granskningen är genomförd utan anmärkning avseende:
 - o Kontroll av intern sekretess genom loggningskontroll av ärenden i verksamhetssystemet
 - o Kontroll av intern sekretess i genom loggningskontroll av användare i verksamhetssystemet
 - o Granskning av att rutiner för avsläpp av posten övriga kostnader följs

Föreslagna åtgärder utifrån granskningarna

Socialnämnden vidtar åtgärder för de granskningar som genomförts med anmärkning och med mindre anmärkning. Åtgärderna för de olika kontrollmomenten redovisas i samband med redovisning av genomförd kontroll.

Tidigare granskningar under året

Under året har kontroller genomförts och delrapporterats i samband med delårsrapport per april och delårsrapport per augusti. Granskningarna har avsett följande kontrollmoment:

- Granskningen är genomförd med anmärkning avseende:
 - April*
 - o Att årliga registerkontroll av uppdragstagaren görs och dokumenteras enligt lathund.
 - o Att delegationsbeslut anmäls till nämnd inom skälig tid.
 - o Vederbörlig specifikation finns bilagda fakturor.

 - Augusti*
 - o Kontroll av om avropsordningen följs för befintliga ramavtal.

- Granskningen är genomförd med mindre anmärkning avseende:

April

- Kontroll att ersättning till uppdragstagaren belastar rätt ansvar.
- Kontroll att uppdragstagarens uppdrag är rätt registrerat i lönesystemet.
- Kontroll att insatsen samt resursen är registrerad rätt på barnet/ungdomen samt på rätt enhet i verksamhetssystemet.
- Att uppdragstagarakt finns och är registrerade i journalprogrammet/ verksamhetssystemet enligt rutin.
- Att avtal med uppdragstagaren finns enligt riktlinjer.
- Granskning av att rutiner för avsläpp av posten övriga kostnader följs – att beslutsmeddelande finns och är rätt konterad.

Augusti

- Direktupphandlingar görs i enlighet med kommunens upphandlingspolicy.
- Att insatsen övervägs/följs upp enligt riktlinjerna.
- Kontroll av intern sekretess i genom loggningskontroll av användare i verksamhetssystemet.
- Kontroll av om uppgifter i verksamhetssystemet är aktuella och korrekta för ett urval av inkomna vårdfakturor.

- Granskningen är genomförd utan anmärkning avseende:

April

- Kontroll att ersättning till uppdragstagaren utgår enligt riktlinjerna.
- Kontroll att inte uppdragets ersättning är dubbelregistrerat.
- Kontroll att beslutsfattaren är enligt delegation.
- Att insatsen övervägs/följs upp enligt riktlinjerna.
- Individutskottet kontrollerar ärenden gällande endera särskilda kostnader, att beslut att inte inleda utredning eller att beslut att avsluta utredning utan åtgärd.
- Att samtliga månads- eller delårsrapporter innefattar en tydlig redovisning av utvecklingen av nämndens ekonomi.
- Att nämnden regelbundet informeras om status för de ekonomiska handlingsplanerna.
- Kontroll av intern sekretess i genom loggningskontroll av ärenden i verksamhetssystemet.
- Kontroll av intern sekretess i genom loggningskontroll av användare i verksamhetssystemet.

Augusti

- Att samtliga månads- eller delårsrapporter innefattar en tydlig redovisning av utvecklingen av nämndens ekonomi.
- Att nämnden regelbundet informeras om status för de ekonomiska handlingsplanerna.
- Kontroll att ersättning till uppdragstagaren utgår enligt riktlinjerna.
- Kontroll att ersättning till uppdragstagaren belastar rätt ansvar.

- Kontroll att uppdragstagarens uppdrag är rätt registrerat i lönesystemet.
- Kontroll att inte uppdragets ersättning är dubbelregistrerat.
- Kontroll att insatsen samt resursen är registrerad rätt på barnet/ungdomen samt på rätt enhet i verksamhetssystemet.
- Kontroll att beslutsfattaren är enligt delegation.
- Att uppdragstagarakt finns och är registrerade i journalprogrammet/ verksamhetssystemet enligt rutin.
- Att årliga registerkontroll av uppdragstagaren görs och dokumenteras enligt lathund.
- Att avtal med uppdragstagaren finns enligt riktlinjer.
- Kontroll av intern sekretess i genom loggningskontroll av ärenden i verksamhetssystemet.
- Vederbörlig specifikation finns bilagda fakturor.

Åtgärder vidtagna utifrån tidigare granskningar under året

Socialnämnden har i samband med delrapportering i juni och september vidtagit åtgärder för de granskningar som genomförts med anmärkning och med mindre anmärkning.

Arbetet med intern kontroll under året

Socialnämndens interna kontroll utgår från kommunens reglemente för intern kontroll och nämnden har inte utarbetat några nämndspecifika anvisningar för internkontrollen utöver interntrollplanen.

Den interna kontrollen består dels av nämndens internkontrollplan, dels av andra kontroller så som attestreglemente och uppföljningar av nämndens beslut till exempel vad gäller föreningsbidrag eller riktlinjer.

Socialnämnden har det övergripande ansvaret för den interna kontrollen inom sitt verksamhetsområde. Förvaltningsdirektören ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande regelverk och för att den ekonomiska förvaltningen och bokföringen sköts på ett betryggande sätt. För den interna kontrollen finns särskilt utpekad ansvarig som leder arbetet med interkontrollplan och uppföljning av internkontroll. Kvalitetsutvecklare ger stöd till förvaltningen i kvalitetsfrågor så som avvikelshantering, synpunktshantering, kartläggning av processer och framtagande av rutiner. Den interna kontrollen är en viktig del i styrningen av verksamheten och ger underlag för verksamhetsutveckling.

Under 2021 har fokus varit att utveckla den finansiella kontrollen genom att utöka antalet kontroller av uppdragstagare, öka antalet kontroller av ram- och direktupphandlingar, tydliggöra och följa upp den ekonomiska rapporteringen till nämnden och genomföra en granskning av 252 vårdfakturor, samt stärka återkopplingen av genomförda åtgärder efter genomförd kontroll. Den kollegiala granskningen har fortsatt att utvecklas under året genom en utökning till 128 granskade förhandsbedömningar och utredningar, utveckling av analysarbetet och handlingsplaner för varje enhet. Utvecklingen av den kollegiala granskningen är en viktig del för verksamhetsutvecklingen och kommer att fortsätta under 2022.

Den interna kontrollen kommer under 2022 att utvecklas i linje med de obligatoriska och rekommenderade kontrollmoment som samtliga nämnder har att ta hänsyn till. De kontrollmoment som är aktuella för socialnämnden att komplettera med avser återsökning av statsbidrag, informationshantering och informationssäkerhet, bokföring och utbetalningar, attestering av lön och diarieföring.

Redovisning av kontrollmoment

1. Kontrollmoment: Individutskottets kontroll gällande, beslut att inte inleda utredning, beslut att avsluta utredning utan åtgärd, samt särskilda kostnader

Kontrollmomentet syftar till att hantera risken att den enskilde inte får den hjälp och det stöd den behöver och att nämndens resurser riskerar att inte användas effektivt.

Resultat av kontroll

Granskningen är genomförd med mindre anmärkning. Individutskotten har inför årsbokslutet genomfört 68 kontroller och av dessa förekom en anmärkning i ett fall.

Åtgärder

En rutin för att hantera anmärkning vid kontroll har tagits fram och innebär i korthet att individutskottet får en återkoppling från enheten efter två månader avseende åtgärder i det specifika ärendet.

Genomförd kontroll

Kontrollen har genomförts av socialnämndens individutskott och kontrollerar ärenden avseende beslut att inte inleda utredning och beslut att avsluta utredning utan åtgärd. Inför varje ordinarie individutskott tar justeraren i individutskottet ett stickprov om minst tre ärenden. Enhetschef eller specialisthandläggare redogör för ärendet och bistår individutskotten i kontrollen genom att lyfta fram eventuella anmärkningar på handläggningen av ärendet. Under året har en checklista med frågor tagits fram till utskottets ledamöter som kan användas i granskningen av ärendena. Genomförd kontroll redovisas i protokollen per individutskotten och sammanställs per delår i april och vid bokslut i samband med uppföljningen av internkontrollplanen.

2. Kontrollmoment: Granskning av social dokumentation

Kontrollmomentet syftar till att hantera risker som brister i dokumentation kan medföra. Det riskerar exempelvis att leda till att beslut fattas på ett otillräckligt eller felaktigt underlag, vilket kan leda till att medborgaren får fel insats eller att inga insatser beviljas. Kontrollmomentet fokuserar på om handläggningen av ärenden som rör enskilda samt genomförande av beslut om stödinsatser, vård och behandling har dokumenterats. Dokumentationen ska utvisa beslut och åtgärder som vidtas i ärendet samt faktiska omständigheter och händelser av betydelse.

Resultat av kontroll

Granskningen är genomförd med mindre anmärkning. Av de 78 granskade utredningarna framgick det av beslutsunderlaget vilka omständigheter och händelser av betydelse som låg till grund för utredarnas beslut i 68 fall (87 %)

Den samlade kontrollen består av ett flertal kontrollpunkter i handläggning och dokumentation och med hänsyn taget till samtliga punkter är bedömningen att det finns någon form av utvecklingsområde i 49 av de 78 granskade utredningarna (61 %). I dessa fall är den vanligaste kopplad till och barns delaktighet och behov (35 %), otydlig, bristfällig eller felaktig dokumentation (29 %) och skyndsamhet/utredningstid i utredning (16 %).

Åtgärder

Granskningen av den sociala dokumentationen genomförs som kollegial granskning av samtliga specialisthandläggare inom barn- och ungdomsvården och innebär i sig en åtgärd för att upptäcka utvecklingsområden och brister. Resultatet från den kollegiala granskningen har analyserats på övergripande nivå av specialisthandläggare och av enhetschefer vid gemensamma tillfällen. Utifrån detta har handlingsplaner utarbetats rörande utredningstider, kommunikering efter avslutad utredning, barns delaktighet och att barn kommer till tals i utredningen, samt förbättrad behovsbedömning. Dessa fortlöper fram till nästa kollegiala granskning då både handlingsplaner och genomförda kontroller analyseras.

Genomförd kontroll

Granskningen av den sociala dokumentationen är den del i internkontrollen som utvecklats sedan 2019 och involverar samtliga specialister inom barn- och ungdomsvården. Under året genomfördes granskningar av 78 utredningar och 50 förhandsbedömningar utifrån en checklista som utarbetats med utgångspunkt i frågor som Inspektionen för vård och omsorg (IVO) använder vid tillsyn. Stickprovet av de granskade utredningarna skedde slumpvis och omfattade samtliga utredningsenheter inom barn- och ungdomsvården. Den genomförda kontrollen har varit uppskattad som kollegialt utvecklingsarbete och resultatet från kontrollen blir underlag för åtgärder på enhetsnivå och handlingsplaner för avdelningen.

3. Kontrollmoment: Granskning av ärenden där genomförandeplaner ska ha upprättats

Kontrollmomentet syftar till att hantera risker som rör att ej upprättade genomförandeplaner, eller genomförandeplaner som inte följer Socialstyrelsen föreskrifter kan leda till svårigheter för utförarna att genomföra adekvata och korrekta insatser. Det leder också till svårigheter för nämnden att följa upp och utvärdera insatserna.

Resultat av kontroll

Granskningen är genomförd med anmärkning. Av de tio granskade ärendena fanns aktuell genomförandeplan i sju fall.

Åtgärder

Åtgärdas inom ramen för den kollegiala granskningen av social dokumentation.

Genomförd kontroll

Granskningen har genomförts genom ett slumpvis urval av ärenden där aktuell genomförandeplan ska finnas.

4. Kontrollmoment: Kontroll av intern sekretess genom loggningskontroll av ärenden i verksamhetssystemet

Kontrollmomentet syftar till att hantera risker som kan innebära brott mot sekretessen och att känsliga uppgifter riskerar att läcka ut så genomförs loggkontroller i verksamhetssystemet.

Resultat av kontroll

Granskningen är genomförd utan anmärkning. Av de 472 ärenden som ingick i loggningskontrollen inför årsbokslutet så fanns inga rapporterade avvikelser.

Åtgärder

Ingen åtgärd.

Genomförd kontroll

Granskningen genom loggkontroller sker månadsvis och rapporteras i internkontrollen i samband med delårsbokslut och årsbokslut. Avvikelse rapporteras i Flexite och åtgärder vidtas vid aktuell enhet.

5. Kontrollmoment: Kontroll av intern sekretess genom loggningskontroll av användare i verksamhetssystemet

Kontrollmomentet syftar till att hantera risker som kan innebära brott mot sekretessen och att känsliga uppgifter riskerar att läcka ut så genomförs loggkontroller i verksamhetssystemet.

Resultat av kontroll

Kontrollmomentet är nytt kontrollerna är genomförda, utan anmärkning.

Genomförd kontroll

Totalt har 298 kontroller gjorts på användare i systemet.

6. Kontrollmoment: Kontroll att delegationsbeslut anmäls till nämnd inom skälig tid och att rätt delegat fattat beslutet

Kontrollmomentet syftar till att hantera risken att fel beslutsfattare kan leda till att beslutet är ogiltigt eller att beslutet är fel.

Resultat av kontroll

Granskningen är genomförd med mindre anmärkning. Ett ärende är kontrollerat och beslut i ärendet är fattat av rätt delegat och i enlighet med delegationsordningen. Anmärkningen består i att ärendet inte anmälts som delegationsbeslut till närmast efterföljande sammanträde.

Åtgärder

Ingen åtgärd vidtas. Kontrollmomentet är fortsatt ett kontrollmoment i internkontrollplanen för 2021.

Genomförd kontroll

Kontrollen av att delegationsbeslut anmälts till nämnd inom skälig tid och att rätt delegat fattat beslutet har granskats genom ett slumpvis urval av två beslut gällande ärendetyper som fattas på delegation. De valda besluten jämförs mot delegationslistor.

7. Kontrollmoment: Diarieföring av korrespondens med IVO

Kontrollmomentet syftar till att hantera risken att handlingar inte diarieförs korrekt och att det därför inte går att hitta handlingar eller följa ärenden och beslut. Detta

skulle kunna försvåra för kommunens interna arbete, för allmänhetens insyn och riskera rättssäkerheten.

Resultat av kontroll

Granskningen är genomförd med mindre anmärkning. Av de fem granskade ärendena fanns anmärkning i ett fall där diarieföring inte skett i samband med att svar skickats.

Åtgärder

Information till chefer om att gällande rutin.

Genomförd kontroll

Kontrollen av diarieföring av korrespondens med IVO är genomförd genom ett slumpvis urval av fem ärenden som granskats.

8. Kontrollmoment: Vederbörlig specifikation finns bilagda fakturor

Kontrollmomentet syftar till att hantera risken att kommunens policy för representation inte följs och att det kan leda till förtroendebrist.

Resultat av kontroll

Granskningen är genomförd med anmärkning. Av 12 granskade fakturor fanns anmärkningar för 6 av fakturorna. 4 fakturor saknade angivet syfte, en attestant attesterade egen kostnad och en faktura saknade deltagarförteckning. De granskade fakturornas totala värde uppgick till 54 561 kr och anmärkning fanns för 19 122 kr (35 %). Av dessa var ett köp 11 956 kr och näst högsta kostnaden med anmärkning uppgick till 4 500 kr.

Åtgärder

Information till chefer om att gällande rutin eller riktlinje. Kontrollmomentet är fortsatt ett kontrollmoment i internkontrollplanen för 2022.

Genomförd kontroll

Kontroll av om vederbörlig specifikation finns bilagda fakturorna har skett genom ett slumpvis urval av 12 fakturor gällande representation som granskats utifrån om det finns angivet syfte, att det är attestant och att fakturan har deltagarförteckning.

9. Kontrollmoment: Kontroll av om uppgifter i verksamhetssystemet är aktuella och korrekta för ett urval av inkomna vårdfakturor

Kontrollmomentet syftar till att hantera risken för att utbetalningar är felaktiga.

Resultat av kontroll

Granskningen är genomförd med mindre anmärkning. För två fakturor saknades beslut i verksamhetssystemet.

Åtgärder

Återkoppling till aktuella enheter följt av uppföljning.

Genomförd kontroll

Kontrollen gjordes genom att granska 252 fakturor och kontrollera att det fanns beslutad insats.

10. Kontrollmoment: Granskning av att rutiner för avsläpp av posten övriga kostnader följs genom att beslutsmeddelande finns och att kostnaden är rätt konterad.

Kontrollmomentet syftar till att hantera risken med felaktig utbetalning av posten övriga kostnader.

Resultat av kontroll

Granskningen är genomförd utan anmärkning. Beslutsmeddelande fanns i samtliga kontrollerade ärenden.

Genomförd kontroll

Kontroll gällande avsläpp av posten övriga kostnader när det gäller om beslutsmeddelande finns och att kostnaden är rätt konterad genomförs på tio slumpvis utvalda fakturor.

11. Kontrollmoment: Kontroll att ersättning till uppdragstagaren utgår enligt riktlinjerna

Kontrollmomentet syftar till att hantera risken felaktig hantering av arvode till uppdragstagare.

Resultat av kontroll

Granskningen är genomförd utan anmärkning.

Åtgärder

Kontrollmomentet är fortsatt ett kontrollmoment i internkontrollplanen för 2022.

Genomförd kontroll

Kontroll riktad mot uppdragstagare genomförs genom ett slumpvis urval av 15 underlag/registreringar.

12. Kontrollmoment: Kontroll att ersättning till uppdragstagaren belastar rätt ansvar

Kontrollmomentet syftar till att hantera risken felaktig hantering av arvode till uppdragstagare.

Resultat av kontroll

Granskningen är genomförd med mindre anmärkning. Anmärkningen bestod i ett fall där barnet inte registrerats om från barn 0–12 år till ungdom 13–20 år när barnet fyllt 13 år.

Åtgärder

Enhetschef, ekonom och ekonomiadministratör har under hösten påbörjat månadsvis uppföljning för åtgärd och stöd bland annat när det gäller korrekt registrering i verksamhetssystemen. Kontrollmomentet är fortsatt ett kontrollmoment i internkontrollplanen för 2022 och antalet kontroller uppgår till 15 underlag/registreringar per delrapportering.

Genomförd kontroll

Kontroll riktad mot uppdragstagare genomförs genom ett slumpvis urval av 15 underlag/registreringar.

13. Kontrollmoment: Kontroll att uppdragstagarens uppdrag är rätt registrerat i lönesystemet

Kontrollmomentet syftar till att hantera risken felaktig hantering av arvode till uppdragstagare.

Resultat av kontroll

Granskningen är genomförd med mindre anmärkning. Anmärkningen bestod i ett fall där barnet inte registrerats om från barn 0–12 år till ungdom 13–20 år när barnet fyllt 13 år.

Åtgärder

Enhetschef, ekonom och ekonomiadministratör har under hösten påbörjat månadsvis uppföljning för åtgärd och stöd bland annat när det gäller korrekt registrering i verksamhetssystemen. Kontrollmomentet är fortsatt ett kontrollmoment i internkontrollplanen för 2022 och antalet kontroller uppgår till 15 underlag/registreringar per delrapportering.

Genomförd kontroll

Kontroll riktad mot uppdragstagare genomförs genom ett slumpvis urval av 15 underlag/registreringar.

14. Kontrollmoment: Kontroll att inte uppdragets ersättning är dubbelregistrerat

Kontrollmomentet syftar till att hantera risken felaktig hantering av arvode till uppdragstagare.

Resultat av kontroll

Granskningen är genomförd utan anmärkning.

Åtgärder

Enhetschef, ekonom och ekonomiadministratör har under hösten påbörjat månadsvis uppföljning för åtgärd och stöd bland annat när det gäller korrekt registrering i verksamhetssystemen. Kontrollmomentet är fortsatt ett kontrollmoment i internkontrollplanen för 2022 och antalet kontroller uppgår till 15 underlag/registreringar per delrapportering.

Genomförd kontroll

Kontroll riktad mot uppdragstagare genomförs genom ett slumpvis urval av 15 underlag/registreringar.

15. Kontrollmoment: Kontroll att insatsen samt resursen är registrerad rätt på barnet/ungdomen samt på rätt enhet i verksamhetssystemet

Kontrollmomentet syftar till att hantera risken felaktig hantering av arvode till uppdragstagare.

Resultat av kontroll

Granskningen är genomförd utan anmärkning.

Åtgärder

Enhetschef, ekonom och ekonomiadministratör har under hösten påbörjat månadsvis uppföljning för åtgärd och stöd bland annat när det gäller korrekt registrering i verksamhetssystemen. Kontrollmomentet är fortsatt ett kontrollmoment i internkontrollplanen för 2022 och antalet kontroller uppgår till 15 underlag/registreringar per delrapportering.

Genomförd kontroll

Kontroll riktad mot uppdragstagare genomförs genom ett slumpvis urval av 15 underlag/registreringar.

16. Kontrollmoment: Kontroll att beslutsfattaren är enligt delegation

Kontrollmomentet syftar till att hantera risken felaktig hantering av arvode till uppdragstagare.

Resultat av kontroll

Granskningen är genomförd utan anmärkning.

Åtgärder

Enhetschef, ekonom och ekonomiadministratör har under hösten påbörjat månadsvis uppföljning för åtgärd och stöd bland annat när det gäller korrekt registrering i verksamhetssystemen. Kontrollmomentet är fortsatt ett kontrollmoment i internkontrollplanen för 2022 och antalet kontroller uppgår till 15 underlag/registreringar per delrapportering.

Genomförd kontroll

Kontroll riktad mot uppdragstagare genomförs genom ett slumpvis urval av 15 underlag/registreringar.

17. Kontrollmoment: Att insatsen övervägs/följs upp enligt riktlinjerna

Kontrollmomentet syftar till att hantera risken felaktig hantering av arvode till uppdragstagare.

Resultat av kontroll

Granskningen är genomförd utan anmärkning.

Åtgärder

Enhetschef, ekonom och ekonomiadministratör har under hösten påbörjat månadsvis uppföljning för åtgärd och stöd bland annat när det gäller korrekt registrering i verksamhetssystemen. Kontrollmomentet är fortsatt ett kontrollmoment i internkontrollplanen för 2022 och antalet kontroller uppgår till 15 underlag/registreringar per delrapportering.

Genomförd kontroll

Kontroll riktad mot uppdragstagare genomförs genom ett slumpvis urval av 15 underlag/registreringar.

18. Kontrollmoment: Att uppdragstagarakt finns och är registrerade i journalprogrammet/ verksamhetssystemet enligt rutin

Kontrollmomentet syftar till att hantera risken felaktig hantering av arvode till uppdragstagare.

Resultat av kontroll

Granskningen är genomförd med mindre anmärkning.

Åtgärder

Enhetschef, ekonom och ekonomiadministratör har under hösten påbörjat månadsvis uppföljning för åtgärd och stöd bland annat när det gäller korrekt registrering i verksamhetssystemen. Kontrollmomentet är fortsatt ett kontrollmoment i internkontrollplanen för 2022 och antalet kontroller uppgår till 15 underlag/registreringar per delrapportering.

Genomförd kontroll

Kontroll riktad mot uppdragstagare genomförs genom ett slumpvis urval av 15 underlag/registreringar.

19. Kontrollmoment: Att årliga registerkontroll av uppdragstagaren görs och dokumenteras enligt lathund

Kontrollmomentet syftar till att hantera risken felaktig hantering av arvode till uppdragstagare.

Resultat av kontroll

Granskningen är genomförd utan anmärkning.

Åtgärder

Enhetschef, ekonom och ekonomiadministratör har under hösten påbörjat månadsvis uppföljning för åtgärd och stöd bland annat när det gäller korrekt registrering i verksamhetssystemen. Kontrollmomentet är fortsatt ett kontrollmoment i internkontrollplanen för 2022 och antalet kontroller uppgår till 15 underlag/registreringar per delrapportering.

Genomförd kontroll

Kontroll riktad mot uppdragstagare genomförs genom ett slumpvis urval av 15 underlag/registreringar.

20. Kontrollmoment: Att avtal med uppdragstagaren finns enligt riktlinjer

Kontrollmomentet syftar till att hantera risken felaktig hantering av arvode till uppdragstagare.

Resultat av kontroll

Granskningen är genomförd med mindre anmärkning. Avvikelsen består i att inskannade avtal saknas i den digitala akten.

Åtgärder

Enhetschef informerar om gällande riktlinje. Kontrollmomentet är fortsatt ett kontrollmoment i internkontrollplanen för 2022 och antalet kontroller utökas från 5 till 15 per delrapportering.

Genomförd kontroll

Kontroll riktad mot uppdragstagare genomförs genom ett slumpvis urval av 15 underlag/registreringar.

21. Kontrollmoment: Kontroll av kunskap hos kommunens politiker och tjänstemän om regler för mutor, jäv och representation

Kontrollmomentet syftar till att hantera risken för att det förekommer mutor och jäv samt att inte kommunen policy rörande representation följs, vilket kan leda till förtroendeskada.

Resultat av kontroll

Granskningen är genomförd med mindre anmärkning

Resultatet för socialnämnden av den kommungemensamma enkäten till politiker och chefer visar att nästan samtliga 28 chefer och 10 politiker som svarat upplever att de har tillräckliga kunskaper om jäv för att kunna avgöra hur de ska agera inom ramen för sina respektive uppdrag. Detta gäller också frågan om de upplever sig ha tillräckliga kunskaper om kommunens policy och riktlinjer mot mutor.

Det finns en svarande som har kännedom om fall av otillåten påverkan som lett till att kommunens beslut eller myndighetsutövning påverkats. Kunskapen om kommunens policy och riktlinjer för representation, samt andelen som tagit del av e-utbildningen om intern kontroll skulle kunna stärkas.

Andel som instämmer i påståendet nedan	Politiker	Chefer
Jag har kännedom om fall av otillåten påverkan som lett till att kommunens beslut eller myndighetsutövning har påverkats.	10%	0%
Jag har tillräcklig kunskap om kommunens policy och riktlinjer mot mutor för att kunna avgöra hur jag ska agera inom ramen för mitt uppdrag.	100%	93%
Jag har tillräcklig kunskap om jäv för att kunna avgöra hur jag ska agera inom ramen för mitt uppdrag.	100%	96%
Jag har tillräcklig kunskap om kommunens policy och riktlinjer för representation för att kunna avgöra hur jag ska agera inom ramen för mitt uppdrag.	80%	96%
Jag har varit med om situationer där jag har haft svårt att avgöra om jag kunnat ta emot t.ex. en gåva utan att detta innebär tagande av muta eller otillbörlig förmån.	0%	0%
Jag har varit med om situationer där jag har haft svårt att avgöra om jag är jävig eller inte.	10%	0%
Det har hänt att någon har försökt muta mig under det senaste året.	0%	0%
Jag känner till fall av mutbrott eller försök till mutbrott inom kommunen under det senaste året som inte lett till polisanmälan eller åtgärder från kommunen.	0%	0%
Jag har kännedom om jävssituationer inom kommunen som lett till att beslut eller myndighetsutövning har påverkats.	0	0%
Jag har kännedom om fall där tjänstemän och/eller politiker brutit mot Uppsala kommuns representationsregler som inte lett till polisanmälan eller åtgärder från kommunen.	10%*	0%
Har du tagit del av e-utbildningen om intern kontroll som kan hittas på Insidan?	60%	32%

* instämmer, men känner inte till om det ledde till anmälan och åtgärder eller inte.

Sammantaget upplever politiker och chefer i nämndens verksamheter att kunskapen är relativt god kring regelverken och kring hur de ska agera om situationen skulle förändras.

Åtgärder

Under 2021 har det tagits fram en utbildning inom socialförvaltningen som syftar till att uppmärksamma och hantera risken för otillåten påverkan.

Resultatet av kontrollen ger inte anledning till några specifika åtgärder för socialnämnden. Kommunövergripande kommer åtgärder att vidtas som består i informationsinsatser och internt stöd kring kommunens dokument som rör mutor och jäv.

Genomförd kontroll

Detta är ett kommunövergripande kontrollmoment som genomförs genom en webenkät som riktar sig till alla chefer och förtroendevalda i Uppsala kommun. Inom ramen för uppföljningen av socialnämndens internkontrollplan redovisas resultaten för nämnden.

Nyckeltal

Bokslut 2021

Nämnd: [Socialnämnden](#)

Belopp i tkr

Skuggade celler = registrera uppgift

Barn och ungdomsvård enl SoL o LVU: Institutionsvård för barn och ungdom (5731)

	Bokslut 2021
1) Kostnad per vård dygn på institution	
Totala kostnader	186 877
Avgår: övriga intäkter*)	6 786
Nettokostnad	180 091
Antal vård dygn**)	31 280
Nettokostnad per vård dygn	5,8

*) Samtliga intäkter som tillfaller denna verksamhet exkl kommunbidrag.

**) Antal placeringsdygn för personer bokförda i Uppsala kommun med stadigvarande dygnet-runt-vistelse på institution under året.

2) Varav kostnad per vård dygn på externa institutioner

Totala kostnader	128 648
Avgår: övriga intäkter*)	6 786
Nettokostnad	121 862
Antal vård dygn**)	20 934
Nettokostnad per vård dygn	5,8

*) Samtliga intäkter som tillfaller denna verksamhet exkl kommunbidrag.

**) Antal placeringsdygn för personer bokförda i Uppsala kommun med stadigvarande dygnet-runt-vistelse på externa institutioner under året.

Ev kommentarer

Nyckeltal

Bokslut 2021

Nämnd: Socialnämnden

Belopp i tkr

Skuggade celler = registrera uppgift

Barn och ungdomsvård enl SoL o LVU: familjehemsvård för barn och ungdom (5732)

	Bokslut 2021
1) Kostnad per vård dygn i familjehem	
Totala kostnader	143 419
Avgår: övriga intäkter*)	4 853
Nettokostnad	138 566
Antal vård dygn**)	97 473
Nettokostnad per vård dygn	1,4

*) Samtliga intäkter som tillfaller denna verksamhet exkl kommunbidrag.

**) Antal placeringsdygn för personer folkbokförda i Uppsala kommun med stadigvarande dygnet-runt-vistelse i familjehem under året

Ev kommentarer

Nyckeltal

Bokslut 2021

Nämnd: Socialnämnden

Belopp i tkr

Skuggade celler = registrera uppgift

Barn och ungdomsvård enl SoL o LVU: Strukturerad öppenvård (5733)

	Bokslut 2021
1) Kostnad per vårdtagare	
Totala kostnader	82 853
Avgår: övriga intäkter*)	988
Nettokostnad	81 865
Antal vårdtagare	6 679
Nettokostnad per vårdtagare	12,3

*) Samtliga intäkter som tillfaller denna verksamhet exkl kommunbidrag.

**) Antal personer folkbokförda i Uppsala kommun som får insats inom strukturerad öppenvård.

2) Varav kostnad per vårdtagare hos externa utförare

Totala kostnader	18 338
Avgår: övriga intäkter*)	0
Nettokostnad	18 338
Antal vårdtagare externt	697
Nettokostnad per vårdtagare externt	26,3

*) Samtliga intäkter som tillfaller denna verksamhet exkl kommunbidrag.

**) Antal personer folkbokförda i Uppsala kommun som får insats inom strukturerad öppenvård i privat regi.

Ev kommentarer

Antal vårdtagare är ej räknat som unika vårdtagare, utan kostnaden är uträknad som:
kostnad per månad och vårdtagare.

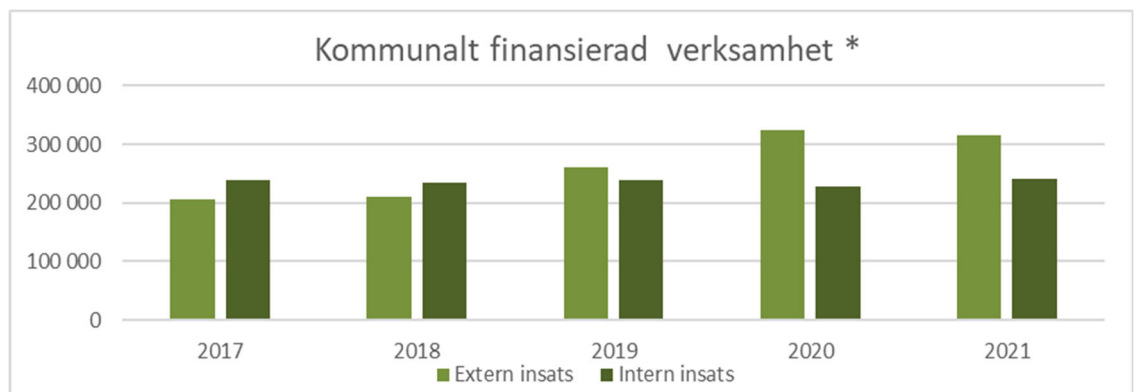
Socialnämnden

Datum:
2022-02-09Diarienummer:
SCN-2022-00063Handläggare:
Åsa Hedlund, Magnus Bergmark

Kommunalt finansierad verksamhet

Socialnämnden

Socialnämnden har insatser inom vård- och omsorgsområdet inom både extern och intern regi. Fördelningen de senaste fem åren har sett ut enligt följande:

*exkl. ensamkommande barn

Andelen av den kommunalt finansierade verksamheten som utförs av privata utförare har från 2017 till 2021 förändrats från 46 procent till 57 procent. 2021 uppgick köp av privata utförare till 315 miljoner kronor, under 2020 uppgick köp av privata utförare till 324 miljoner kronor. Beloppen exkluderar köp av verksamhet gällande ensamkommande barn och unga som är finansierade av statliga medel. De största områden inom vilka nämnden gör köp av vård och omsorg är hem för vård eller boende (HVB), familjehemsvård, institutionsvård för unga och för vuxna missbrukare och öppenvårdsinsatser.

Nämnden har pågående ramavtal inom de stora inköpsområdena. Avtalet gällande HVB för barn och unga gäller till mars 2025. Avtalet för konsulentstöd familjehemsvård är tecknat under 2021 och gäller till november 2023. Nämndens avtal gällande HVB för vuxna missbrukare löper till och med mars 2024 och avtalet för stödboende för vuxna med missbruk löper till och med februari 2022, här pågår arbetet

med ett nytt ramavtal. Under 2021 tecknades ett ramavtal för skyddat boende med dygnet-runt-stöd, vilket var ett nytt avtalsområde för nämnden.

För ramavtal som löper ut under perioden kan ny upphandling genomföras. Förvaltningen gör löpande uppföljningar av leverantörer inom ramavtal, uppföljningarna redovisas kontinuerligt för socialnämnden och följs upp av densamma.